

PIONIR

PIONIR

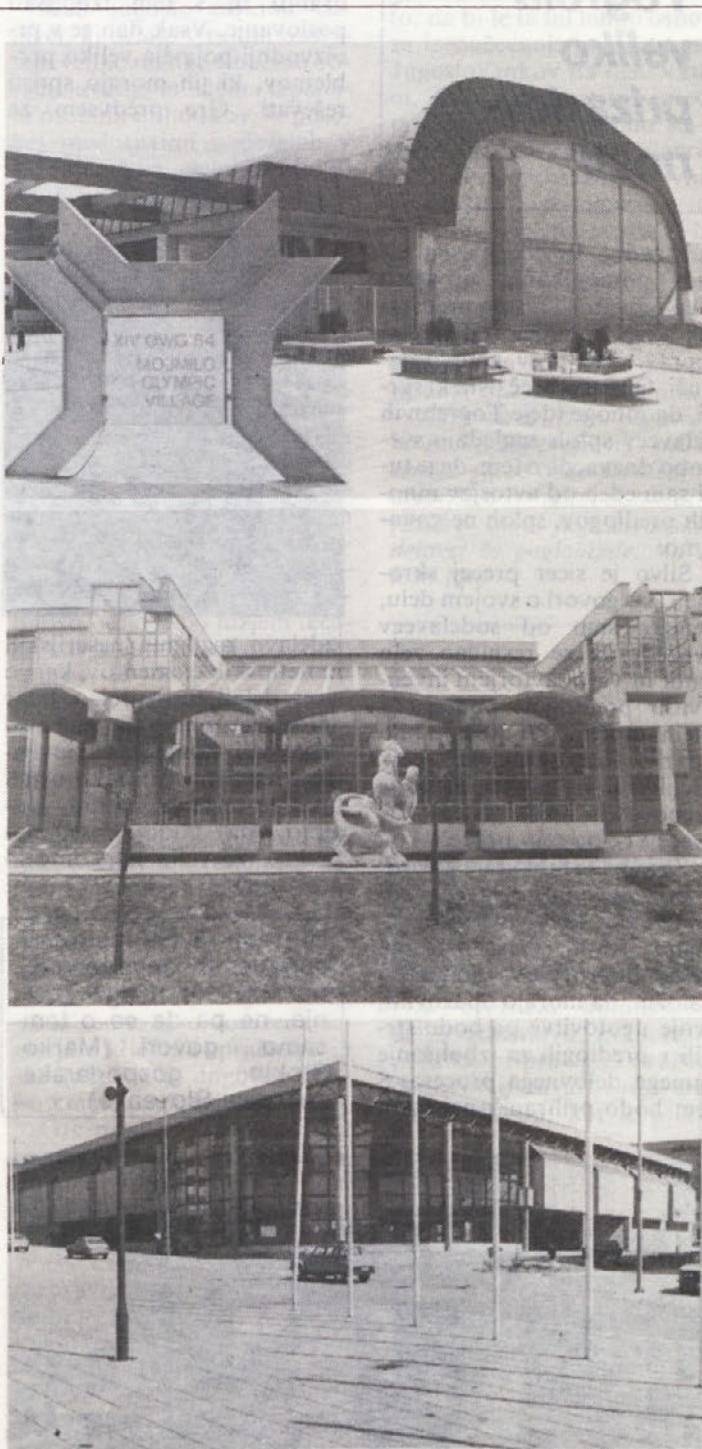
PIONIR

glasilo kolektiva sgp pionir novo mesto

leto XVIII

28. maj 1984

št. 5 (165)

Na gornjih fotografijah so objekti, ki so sestavljali olimpijsko vas za potrebe XIV. zimskih olimpijskih iger v Sarajevu. Zgradili so jih delavci naše delovne organizacije in zanje poželi številna priznanja. Več o naših uspehih v glavnem mestu Bosne in Hercegovine boste lahko zvedeli v naslednji številki glasila (foto: gr.)

Inovatorstvu pravo mesto

Kljud temu, da šteje kolektiv Pionirja okoli 4400 članov, nikakor ne moremo biti zadovoljni s številom inventivnih predlogov, ki jih naši delavci posredujejo. Kaže da je bila ta dejavnost v preteklih letih zapostavljena. Če smo malo manj kritični, lahko rečemo, da smo do sedaj inovatorstvu dajali premajhen poudarek. Verjetno vzrok za to ni samo že kar prirojena zavist, nevoščljivost. Nič ne bi bilo narobe, če bi opravili anketo med delavci, saj bi lahko zvedeli, zakaj le-ti niso zainteresirani za inventivno dejavnost, oziroma zakaj njihove ideje ne pridejo pred člane inventivne komisije in avtorji ne dobijo zasluzene nagrade.

V naši delovni organizaciji bi lahko ustanovili sekcijo ali celo društvo inovatorjev ter izbrali poverjenike, da o nujnosti poklicnega animatorja za inventivno dejavnost sploh ne govorimo. Če se ozremo malo napokrog, lahko vidimo, da imajo v nekaterih delovnih organizacijah organizirane celo večje službe za inventivno dejavnost, tako da uspeh prav gotovo ne more izostati.

Ob tem omenimo le mariborsko tovarno avtomobilov. V njej so v preteklem letu obravnavali kar 3116 inventivnih predlogov, od katerih so 2955

predlogov sprejeli kot koristne in jih uveljavili v proizvodnji. Dohodek od teh inovacij je znašal okoli 53 milijonov dinarjev, inovatorjem pa so izplačali 2 milijona. Povejmo, da v tej delovni organizaciji pride na 100 delavcev kar 41,5 predloga. Torej več, kot smo v Pionirju prejeli vseh predlogov od leta 1975, ko smo začeli z organizirano inventivno dejavnostjo (sprejeli pravilnik in imenovali komisijo za inventivno dejavnost). Poleg tega v TAM pripravljajo kopico novo-

Za prenos znanja in raziskovalna dela v prakso je odločilnega pomena, da v neposredni proizvodnji deluje širok krog ljudi, ki so sposobni to znanje uporabiti in hkrati iz svojih izkušenj ustvariti novo. Pri reševanju raznih tehnoloških, organizacijskih, varnostnih in drugih problemov v delovnih organizacijah je potrebno veliko inovacij, ustvarjalnih predlogov in zamisli, ki jih ne more dati nihče drug kot delavec — ali skupina delavcev — iz tistega konkretnega okolja, kjer ti problemi nastanejo. (Iz sobotne priloge Dela).

sti in sprememb na področju inventivne dejavnosti. Omenimo le nov sistem nagrajevanja „poklicnih ustvarjalcev“.

Se bo z majem, ki smo ga proglasili za mesec inovacij in racionalizacij v Pionirju, in potem vnaprej tudi v naši delovni organizaciji kaj premaknilo na področju inventivne dejavnosti? (gr.)

IMAŠ IDEJO — NA DAN Z NJO!

Še preveč je zavisti

V Dolenjskem listu je B. M. pod zgornjim naslovom pred kratkim pisal(a) o zapostavljeni vlogi inovacijske dejavnosti v črnomaljski občini. Ker menimo, da so ugotovitve iz njene zapisa zanimive tudi za delavce Pionirja, objavljamo del tega teksta v nespremenjeni obliki.

„Večina delovnih organizacij je sicer sprejela pravilnike o nagrajevanju množične inventivne dejavnosti (MID) in ustavila ustrezne komisije, vendar pa inovacijske predloga in izboljšave še premalo nagrajujejo. Še preveč je zavisti in podcenjevanja inovatorjev ter napačne miselnosti, da je inventivna dejavnost le stvar strokovnjakov, ki naj bi ne bili nagrajeni za inovacije, saj je to njihova dolžnost. Poleg tega so merila, na katerih temeljijo pravilniki, premalo objektivna.“ (gr)

pomagal pri njeni realizaciji, oziroma da bi ga spodbujal, naj jo obdela do konca ter pri tem nudi tudi strokovno pomoč. Če tak animator hodi od delavca do delavca, od stroja do stroja in spodbuja delavce, da izrečene ideje tudi urejničijo, potem je njegovo delo resnično več kot potrebno.

Razmislimo malo bolje o tem tudi v Pionirju in ne odbijajmo tega predloga že vnaprej, češ, zopet se bo povečala režija. Sadovi poklicnega animatorja inventivne dejavnosti se bodo namreč še dolgo obrestovali naši delovni organizaciji, ki bi z lastnim znanjem, množico koristnih predlogov, tehničnih izboljšav, morda celo izumov, prav gotovo postala tudi bolj sposobna in učinkovita. (gr)

MID in razvojni oddelki

Za okroglo mizo o množični inventivni dejavnosti (MID), ki jo je pripravilo uredništvo Dela in je bila objavljena že pred časom v Sobotni prilogi, je bilo postavljeno tudi vprašanje, kaj storijo strokovne in razvojne službe v organizacijah združenega dela za animacijo množične raziskovalne dejavnosti. Tokrat podajamo odgovor Mirka Doberška iz občinske raziskovalne skupnosti v Celju, ki je po našem mnenju podal najbolj jasen odgovor. Sicer pa presodite sami.

Mislim, da se množična inovacijska dejavnost ne razvija zadostno prav zato, ker smo za zdaj še premalo razvili njen nadgradnjo — razvojne oddelke in raziskovalne enote v organizacijah združenega dela. Prav razvojni oddelki so tisti, ki lahko bistveno izboljšajo kakovost množične inovacijske dejavnosti. (Podčrtal: gr).

Po eni strani je množična inovacijska dejavnost nekakšen poenostavljen in zelo neposreden prenos tehničnih in raziskovalnih dosežkov v proizvodnjo, hkrati pa je razgibana inovacijska dejavnost tudi vir povratnih informacij, podatkov o problemih, ki naj

bi jih reševali delavci v razvoju raziskovalnih službah.

Delavcem ob strojih se namreč večkrat porajajo takšna vprašanja, ki jih sami ne morejo rešiti, tako da bi lahko šele njihova povezava z „razvojniki“ dala bolj celostne rezultate". (gr)

V Togrelu veliko prizadevnosti

materialu ter pogonskih stroških. Računajo, da bodo po opravljenem opazovanju prihralili od 30 do 50%, vse predloge pa bodo kar sproti prenašali v proizvodnjo, ne da bi čakali končnih rezultatov. S tem bodo izkoristili veliko notranjih rezerv, ki so sedaj prisotne zaradi slabše priprave dela, uporabe različnih orodij, strojev itd.

V Togrelu je še veliko dela za vse delavce, ki so pripravljeni svoje znanje in izkušnje uporabiti in s tem izboljšati poslovanje. Vsak dan se v proizvodnji pojavlja veliko problemov, ki jih morajo sproti reševati. Gre predvsem za

V zadnji številki glasila radi pomanjkanja prostora med inovatorji nismo predstavili Silva Lopatiča iz Togrela, čeprav si to prav gotovo zasuži. On je namreč tisti, ki skrbi, da mnoge ideje Togrelovih delavcev sploh zagledajo svetlobo dneva, da o tem, da je tudi sam eden od avtorjev mnogih predlogov, sploh ne govorimo.

Silvo je sicer precej skromen, ko govorí o svojem delu, vendar smo od sodelavcev zvedeli, da se resnično zelo trudi in vsem avtorjem inventivnih predlogov pomaga z vsemi močmi. Pri njem ni bilo opaziti tiste „kranjske“ nevoščljivosti in zavisti, ki je je vsepovsod med nami kar precej, če ne celo preveč.

Zato pa je Silvo raje govoril o prizadevanjih delavcev Togrela, kjer ravno sedaj opravljajo študij dela oziroma delovnih procesov. Ljudem so naložili, da morajo opazovati, svoje ugotovitve pa bodo strnili v predlogih za izboljšanje samega delovnega procesa. S tem bodo prihralili pri času,

izdelavo različnih neserijskih in netipskih elementov, kar so sicer delali tudi prej, vendar avtorji ter predlogov pa niso prijavljali komisiji za inventivno dejavnost in tako ostali brez zasluzenih nagrad. Upajmo, da bodo dosedanjo prakso zavrgli, kar bi bilo prav. (gr)

Na vseh ravneh se mora spremeniti konkreten odnos do domačega znanja, ne pa da se o tem samo govori. (Marko Stokin, gospodarska zbornica Slovenije).

Poklicni animator — da ali ne

Ko je govor o množični inventivni dejavnosti, se često zastavi vprašanje, ali je smotreno v delovni organizaciji imeti poklicnega tajnika za spodbujanje množične inventivne dejavnosti oziroma animatorja. Po izkušnjah v drugih delovnih organizacijah, kjer že imajo delavce, zadolžene za inventivno dejavnost, lahko trdim, da ti prav gotovo opravičijo svoje delo. To se vidi predvsem pri številu prijav, ki je z zaposlitvijo poklicnega animatorja za to področje zelo naraslo.

Marsikomu se namreč utrne kakšna ideja, ki jo potem pozabi, če ni nikogar, ki bi mu

Kako v tujini?

Med jugoslovenskimi delavci, ki delajo v tujini, obstajajo velike razlike v načinu obračunavanja in načinu izplačila osebnih dohodkov, še posebej med tistimi v deželah v razvoju, kjer dela okoli 30 tisoč naših delavcev. Zato je često prihajalo in še prihaja do prekinitev dela. Dohodki se namreč obračunavajo v konvertibilni valuti, izplačujejo pa ponekod v celoti v dinarjih, ponekod deloma v valuti države, kjer se dela opravlajo, drugje spet deloma v konvertibilni valuti. Ker je dolarska udeležba osebnega dohodka neprestano rastla zaradi tečaja dolarja, so organi upravljanja na posameznih tozidih "zmanjševali" osebne dohodke delavcev z obračunavanjem vrednosti dolarja po nižjem tečaju, kar je vodilo tudi do sodnih sporov.

Zaradi vsega tega se v Jugoslaviji že skoraj leto pripravlja družbeni dogovor, s katerim naj bi določili razmerje osebnih dohodkov v državi in na delu v tujini. Cilj dogovora je tudi uveljavitev zakona o združenem delu za delavca na tujih deloviščih, ki do sedaj ni bil povsod v veljavi (samoupravno organiziranje, pravice in obveznosti itd.). Kljub temu pa še vedno niso dosežena soglasja o ključnih vprašanjih in vse kaže, da ta dogovor še ne bo kmalu zagledal luči dneva.

Gre predvsem za določitev razmerja med osebnimi dohodki doma in v tujini, ki je po splošnem prepričanju neupravičeno veliko, sedaj namreč znaša 1:5. Poleg tega se med razpravljalci pojavlja mnenje, da bi moral biti osnova za obračun povprečni jugoslovenski, ne pa republiški oziroma pokrajinski osebni dohodek. Zato dogovor vsebuje načelno rešitev, da se osebni dohodki v tako imenovanih detaširanih deloviščih obračunavajo v dinarjih.

Predlagano je tudi, da se v prihodnje v tujih valutah lahko izplača največ 70 odstotkov osebnega dohodka, vendar iz-

ključno v valuti države, v kateri kdo dela. To stališče v celoti podpira odbor skupščine SFRJ za delo, zdravstvo, socialno politiko, medtem ko ga sindikat zavrača. V sindikatu menijo, da delavcem pripada del deviznega dohodka, ki ga naše organizacije zaslužijo v konvertibilni valuti in da bi z ukinjivo deviznega zasluka diskriminirali delavce na investicijskih delih v tujini.

Pri pripravi družbenega dogovora se zavzemajo tudi za to, da bi le ta bil lahko osnova za izenačevanje položaja vseh Jugoslovankov na delu v tujini, tudi diplomatskih predstavnikov itd. Potrebno se bo dogovoriti tudi glede delavcev, ki dobivajo devizne dnevnice za službena potovanja v tujino, saj ni razlogov, da bi bili ti v ugodnejšem položaju od delavcev na gradbiščih. Zato se pojavlja resna bojazen, da bi zaradi ukinjive deviznega zasluka lahko prišlo do zmanjšanja obsega del v tujini.

Kaže, da družbeni dogovor še ne bo kmalu prišel na dan. Do takrat pa se bodo problemi na deloviščih v tujini kopičili in razlike med jugoslovenskimi delavci še poglabljale. Na žalost. (gr)

Izboljšanje standarda

V zveznem komiteju za delo, zdravstvo in socialno politiko pripravljajo družbeni dogovor o zavarovanju standarda, ki bo, kot je predla-

gano, veljal pri podražitvah življenjsko pomembnih izdelkov in storitev.

Naglo slabšanje življenjskega standarda je spravilo dobrošen del prebivalstva na rob obstoja. Zato je na pobudo sindikata sklenjeno, da vsako podražitev kruha, moke, sladkorja, mesa, mleka, stanarin, komunalnih prispevkov in elektrike v prihodnje spremlja hkratno zvišanje prejemkov najbolj ogroženih kategorij prebivalstva. To določilo iz družbenega dogovora o zavarovanju standarda bo veljalo za delavce, ki dobivajo otroški dodatek, upokojence z varstvenim dodatkom, tiste, ki sprejemajo socialno pomoč, dijake in študente štipendiste ter nezaposlene, ki čakajo na delo in ki dobivajo materialno pomoč občin. (gr)

trogospodarstva Slovenije, ki navaja naslednje dolžnike: IMV 26,015 milijona, Iskra Telematika 9,544 milijona, Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj 9,444 milijona, Elektrogospodarstvo 1,794 milijona in SGP "Pionir" s 1,002.000,00 dinarjev dolga.

Analizirajoč dolg Pionirja, smo ugotovili, da ga predstavljajo računi, od katerih je bilo kar dvanajst računov v skupni vrednosti okoli 127 tisoč dinarjev na podlagi naše zavrnitve storniranih, torej je bil dejanski dolg okoli 875 tisoč dinarjev. Do zamude s plačilom je prišlo zaradi prepozne dostave potrjenih računov iz naših tozodov v interni banko. Plačevanje računov brez potrditve tozodov pa ni v skladu z internimi akti Pionirja, zato ga interna banka ne sprojava.

Delavci Pionirja se ob tem sprašujemo, koliko sredstev iz dohodka smo že združili za razvoj elektrogospodarstva in pokrivanje izgub ter kakšen je povprečni osebni dohodek v elektrogospodarstvu in gradbeništvu ter še posebej v Pionirju.

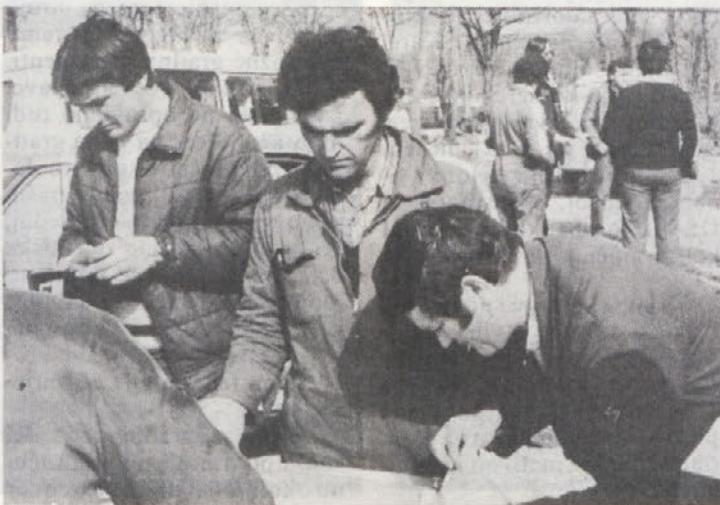
Zanima nas tudi, kako bi bilo, če bi vse organizacije združenega dela objavljale sezname svojih dolžnikov v sredstvih javnega obveščanja.

JOŽE PETERLIN

Naše mnenje

V 12. številki Delavske enotnosti, ki je izšla 29. marca letos je bil v članku „Kaj o tem menite vi?“ naveden med petimi največjimi dolžniki Elektrogospodarstvu tudi SGP Pionir. Pisec članka Ciril Brajer pa skupnega dolga (103 milijone dinarjev) ni razčlenil po posameznih organizacijah združenega dela, tako da bralec nima pravega vpogleda v dejanski dolg naše delovne organizacije.

Ugotovljeno je bilo, da je avtor prispevka kot osnovo uporabil informacijo sektorja za ekonomiko in finance Elek-

Oproščeni participacije

Vsi delavci, katerih povprečni mesečni dohodek ne presega 8200 dinarjev na družinskega člena, so oproščeni doplačila k stroškom zdravstvenih storitev (participacije). Tega doplačila so oproščeni tudi kmetje, ki so oproščeni plačila prispevka za zdravstveno varstvo. Ta oprostitev pa velja tudi za družinske člane uporabnika, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, če jih uporabnik preživlja. Tako je odločila komisija skupnosti socialnega varstva Slovenije za usklajevanje programov socialnega varstva, ko je marca obravnavala začasno navodilo za oprostitev doplačila k stroškom zdravstvenih storitev. (gr)

Miha Duh – novi predsednik

Novo izvoljeni delavski svet delovne organizacije je na svoji prvi redni seji, ki je bila 9. maja v sejni sobi nove poslovne stavbe Pionirja v Ločni, soglasno izvolil Miha Duha iz MKI za predsednika in Zdravka Tomšeta iz gradbenega sektorja Krško za njegovega namestnika v naslednjem dvoletnem mandatu.

Nove cene

S prvim majem so začele veljati nove cene za prehrano, nočitve v samskih domovih, delavskih naseljih ter v počitniških domovih. Prehrana (trije obroki) in povprečna cena stanovanj v samskih domovih oziroma delavskih naseljih je po novem ceniku v povprečju dražja za 15 odstotkov v primerjavi z dosedanjimi cenami. Različna pa je prerazporeditev cen na posamezne obroke, še največ se je povečala cena kosiila.

Vrednostno izraženo predstavlja podražitev hrane in stanovanj okoli 950 dinarjev mesečno. Ob tem pa je treba povedati tudi to, da skoraj noben delavec ne prejema vseh treh obrokov hrane. Podražil se je tudi topli obrok med delovnim časom in to za dobitnih 35 odstotkov. Hkrati s tem se poviša mesečni znesek regresa od 1.400 na 1.800 dinarjev, kar znaša 82,00 din na dan in je enak za vse delavce.

Počitniški domovi so povprečno dražji za 25%, malo več pa nekateri obmorski domovi in prikolice, za katere je izredno drago kampiranje. Večja podražitev je tudi pri planinskih počitniških domovih, če gre samo za eno ali dve nočitvi:

MIHA ŠLEJKOVEC

Regresirana cena	Ekonomská cena
zajtrk	32
kosilo	106
večerja	59
malica	90
	70
	200
	120
	130

Referendumi pred vратi

Do prvega julija 1984 morajo vsi tozdi in obe delovni skupnosti razpisati in peljati referendume za sprejem naslednjih samoupravnih splošnih aktov:

- samoupravni sporazum o združevanju v SOZD Adriagradnja Reka s sedežem v Lovranu,
- spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma za delo v tujini,
- sprememba glavne dejavnosti TOZD gradbena operativa Metlika in
- sprememba samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v DO in spremembe statuta DO zaradi spremembe glavne dejavnosti TOZD Investgradnja Sarajevo in DS družbeni standard za vse tozde in delovne skupnosti, ki za te spremembe še niso razpisale referendumu. (gr)

Imenovanje vršilcev dolžnosti

Delavski svet delovne organizacije je sprejel sklep, da se s 15. majem za vršilca dolžnosti člana poslovodnega odbora za samoupravno normativno koordinacijo imenuje Miro Berger, dosedanji direktor delovne skupnosti interne banke. Miro Berger je diplomiral na pravni fakulteti, delovno razmerje v SGP Pionir pa je sklenil 1978 leta, tri leta kasneje pa je bil imenovan za direktorja interne banke.

Ob tem je delavski svet sklenil, da imenuje Karla Vardijana za vršilca dolžnosti direktorja DS interna banka. Karel Vardijan je diplomiral na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru, delovno razmerje v SGP Pionir pa je sklenil leta 1980, ko je začel z delom v finančni službi, po ustanovitvi DS interna banka pa je delal kot pomočnik direktorja.

Delavski svet je sprejel tudi sklep, da se v sredstvih javnega obveščanja razpišejo delovne naloge in opravila direktorja DS interna banka in člana poslovodnega odbora za samoupravno normativno koordinacijo. (gr)

Gradimo pivovarno v Bihaču

Delavci novomeškega gradbenega sektorja so lani v juliju začeli z gradbenimi deli pri izgradnji velike pivovarne, ki bo delovala v sklopu tozda PPPK Krajina iz Bihača. Gradbišče leži v industrijski coni v neposredni bližini mesta, pogled nanj pa je veličasten, saj bo znašala površina novo zgrajene pivovarne okoli 14 tisoč m², to se vidi tudi s fotografij, ki jih objavljamo v rubriki „Fotoreportaža“.

Projekt za pivovarno, ki bo letno zvarila 250 tisoč hektolitrov te priljubljene pijače, je izdelal projektni zavod „Srbijaprojekt“ iz Beograda, delavci našega projektivnega biroja pa so ga prilagodili sistemu montažne gradnje z elementi, ki jih izdeluje Togrel, delavci iz Togrela pa opravljajo tudi montažo. Sicer pa je na gradbišču povprečno okoli sto delavcev Pionirja poleg naših kooperantov, teh pa bo sedaj, ko se bodo začela obrtniška dela, še veliko več. Opremo montirajo delavci Energoinvesta iz Sarajeva. Vsa oprema je iz Češkoslovaške, ravno tako sama tehnologija za varjenje piva.

Vrednost gradbenih del znaša po osnovnem predračunu okoli 750 milijonov, vendar

ocenjujejo, da bo končna vrednost vseh gradbenih del znašala več kot dve milijardi dinarjev. Del sredstev je prispeval Pionir, saj se pojavitamo tudi kot sovlagatelji, prispevali smo namreč 140 milijonov dinarjev. Trenutno potekajo dela na dveh lamelah od skupno treh, saj investitor za gradnjo prve lamele še ni uspel dobiti vseh soglasij za gradbeno dovoljenje.

Ob našem obisku v aprilu so zaključevali tretjo fazo gradbenih del na C lameli, opravljena pa je bila tudi več kot polovica del na B lameli. Dela potekajo po planu, z delavci in z materialom do sedaj ni bilo problemov, imeli so samo nekaj nevšečnosti s slabim vremenom, tako da niso mogli delati, in z vetrom, ki jim je pošteno pomešal račune. Sicer pa so delali tudi pozimi, vendar samo v notranjosti objekta, saj je bilo zunaj le preveč hladno.

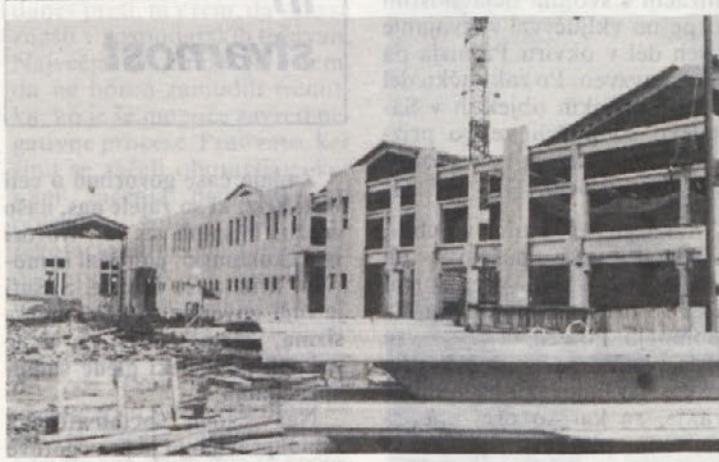
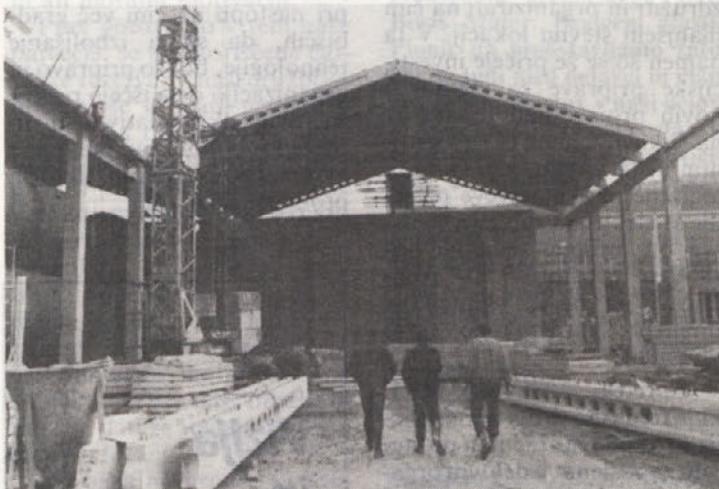
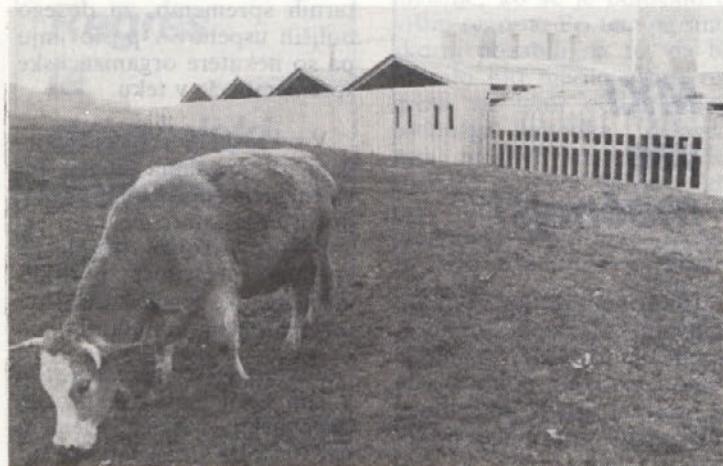
Vodja gradbišča je Marjan Berkopec, ki je bil letos izvoljen tudi za podpredsednika delavskega sveta v tozdu; njegov pomočnik je Stane Leban, obračun sestavlja Vlado Posavec, Sidik Avbdić je skladničnik, za naselje in nabavo skrbi Jusuf Buljubašić, delovodske posle pa opravljata Jozo Mihajlović in Nedžo Perić. Ob tem moramo povedati še to, da nimajo nobene administratorke, verjetno pa je v Bihaču, kjer kar mrgoli lepih mladih dekle, niti ne pogrešajo preveč.

Ob tem povejmo še to, da v industrijskem centru, kjer stoji pivovarna, že stoji skladničke krompirja, ki jo je zgradil Togrel in da potekajo pogovori o gradnji kotlarne, ki naj bi jo začeli graditi prav kmalu. V tem času pa je bil v okviru tega gradbišča zgrajen tudi vojaški objekt 3421 za bihaško vojno pošto, katerega vrednost znaša 62 milijonov dinarjev, in to v rekordnih šestih mesecih, za kar si delavci novomeškega gradbenega sektorja prav gotovo zaslужijo povalo.

Delo v Bihaču je za Pionir pridobil naš sarajevski tozd Investgradnja in tako pionirjevi orjemo ledino v gospodarskem sodelovanju med pobratinima občinama Novo mesto in Bihač. Za takšno sodelovanje sta poleg sodelovanja na kulturnem in športnem področju obe družbenopolitični skupnosti močno zainteresirani in upajmo, da se bo to samo nadaljevalo in še bolj razširilo.

(gr)

Fotoreportaža: **Gradbišče pivovarne v Bihaču** (foto: Goran Rovan)

MKI vse močnejši

Tako na začetku moramo pohvaliti Marjana Zupanca, direktorja tozda MKI, ki nas je samoiniciativno poklical, da bi bralcem glasila posredoval celo vrsto informacij o dejavnosti tega tozda, ki čuti potrebo in najde čas, da seznanja tudi ostale delavce Pionirja, o stvareh, ki se dogajajo v njihovem okolju. Prav bi bilo, da takšnim zgledom sledijo tudi ostali.

Tozd Mechanizacija, kovinarstvo, instalacije se je organiziral in konstituiral v lanskem letu z vsemi samoupravnimi organi. Precej truda in časa, predvsem vodstvenih in vodilnih delavcev ter samoupravnih organov, je terjalo usklajevanje in sprejem samoupravnih splošnih aktov, s katerimi se bo poenotena merila

Kadrovska struktura Tozda MKI je zelo heterogena. Sestavlajo jo delavci raznih kvalifikacij in profilov: strojniki, vozniki, vzdrževalci, avtomehaniki, ključavniki, kleparji, avtoličarji, elektrikarji, vodovodni instalaterji, instalaterji za centralno kurjavo, stavni kleparji itd.

za določanje pravic in obveznosti iz dela v temeljni organizaciji. Še nekaj časa pa bo potrebno, da jih bodo vsi delavci dobro spoznali in sprejeli.

Tudi družbenopolitične organizacije so pripomogle, da so se predvsem delavci Novomontaže, ki so se poleg delavcev tozda SPO in tozda MKO združili v sedanji MKI, uspešno vključili v samoupravne, družbenopolitične in druge dejavnosti v okviru tozda in delovne organizacije. V ta namen so poleg ostalih aktivnosti organizirali tudi več družabnih in športnih srečanj.

Trenutno združuje delo v tozdu okoli 820 delavcev, ki so organizirani v 6 sektorjih in skupnih dejavnostih z zelo raznolikimi dejavnostmi in pogoji pridobivanja dohodka od povsem delavniške terenske do kombinirane proizvodnje.

Poleg tega so dopolnjevali svoje dejavnosti, kar je terjalo nekaj organizacijskih in statutarnih sprememb, za doseglo boljših uspehov v poslovanju pa so nekatere organizacijske spremembe še v teku.

V sektorju Avtoservis se organizira prodajna služba po sklenjenem sporazumu v IMV po sistemu „staro za novo“.

Sektor strojne instalacije vpeljuje dejavnost plinskih instalacij, kovinski izdelki pa razvijajo program aluminij.

Sektor elektroinstalacije teži v čim večji meri organizirati delavniško pripravo elementov ter tako zmanjšati stroške prevozov in bivanja delavcev na terenu. Poleg vsega tega so v tozdu razvijali in dopolnjivali več preo izvodov za delavniško proizvodnjo.

Sedanjih delovnih površin v vseh šestih sektorjih je okoli 7000 m² v zaprtih prostorih in 16.000 m² na odprtih.

Sektor nizke gradnje se je tehnoško in organizacijsko s skupnim nastopom na gradbiščih povezoval z najmočnejšim sektorjem v tozdu z mechanizacijo. Ugotavlja, da sta mechanizacija in vozni park zastarela, kar povzroča precej stroškov in dela pri vzdrževanju, pri obnovi pa predstavlja

Malodušnost

V pogovoru z Marjanom Zupancem, direktorjem tozda MKI, se je sogovornik dotaknil tudi dohodkovne povezave med tozdi, ki je, tako, kot je sedaj, po njegovem mnenju slaba. Ugotavlja namreč, da ta oblika povezovanja ni najboljša, pa tudi sam tehnični kader je precej malodušen in neodgovoren, ker se ne angažira dovolj, kar je še posebej prišlo do izraza pri posebnih delovnih enotah v Sarajevu in Libiji. Zato je predlagal, da vsi skupaj poiščemo enoten model organizacije, ki bi to slabo storan našega tozdovskega povezovanja odpravil vsaj delno, če že ne v celoti.

Božo Tratar, vodja vzdrževalnih obratov, je sredi libijske puščave poskrbel, da so postavili preprost montažni objekt, v katerem opravljajo vsa vzdrževalna dela na mehanizaciji.

velik problem omejitev uvoza. Uvedli so enotno poslovno dokumentacijo za vse sektorje. Na ravni tozda so združene tehnična, komercialna, splošna ter finančna funkcija. Na učinkovitost vodenja in izpeljavo skupnih akcij pa prav gotovo negativno vpliva lokacijska razdrobljenost sektorjev in služb.

Za dosedanje stabilnejše rasti proizvodnje, večje akumulativnosti in zniževanja stroškov je dejavnosti nujno združiti in organizirati na čim manjšem številu lokacij. V ta namen so se že pričele investicijske priprave za izgradnjo novih proizvodnih prostorov na Cikavi, kamor bi se s strojnim instalacijam, ki so tam že locirane, iz Adamičeve presele še elektroinstalacije, sredstva od prodaje sedanjih poslovnih prostorov na Adamičevi pa bi se vključila v finančno konstrukcijo nove investicije.

V preteklem letu se je MKI, ki je trenutno drugi najmočnejši tozd po realizaciji in po številu zaposlenih v delovni organizaciji s svojimi dejavnostmi uspešno vključeval v izvajanje vseh del v okviru Pionirja pa tudi navzven. Po zaključku del na olimpijskih objektih v Sarajevu so poželi veliko priznanj investitorja za dobro opravljeno delo.

Izkazali so se tudi v Sebhi, sredi Libijske puščave, na projektu Z—1800. V letošnjem letu so močnejše angažirani na območju Poreča, kjer so vsa dela vezana na izredno kratke roke, izvajajo pa tudi miniranje, za kar so prej kooperantom plačevali precejšna sredstva.

Vse to pa že kaže prve rezultate, saj so po rezultatih prvega trimesečja v primerjavi z lanskim istim obdobjem povečali realizacijo za več kot sto odstotkov.

Poleg nalog, ki so si jih zastavili v programu dolgoročne ekonomske stabilizacije, ki poleg splošnih opredelitev vsebuje tudi konkretno kratkoročne in dolgoročne naloge vseh sektorjev in služb, si prizadevajo za dohodkovno povezovanje z ostalimi tozdi pri nastopu na čim več gradbiščih, da skozi izboljšanje tehnologije, boljšo pripravo in organizacijo dela iščejo rešitve za dvig akumulativnosti in osebnih dohodkov, ne pa z avtomatskim dvigom faktorja prodajne cene. (gr)

Vizija in stvarnost

Zadnje čase govorimo o celi vrsti kriz, ki so zajele nas, našo družbo in sploh ves svet. Govorijo se o ekonomski, politični in moralni krizi naše družbe. Slišati je tudi govorice, o krizi markizma, s tem v zvezi pa so se pojavili pomisliki glede samoupravljanja.

Naš sistem socialističnega samoupravljanja je prav gotovo eden najnaprednejših družbe-

nopolitičnih sistemov v svetu. Vendar kot tak še ne pomeni jamstva, da nas ne bi mogli prehiteti mnogo konservativnejši družbeni sistemi, če bomo zaostajali za njimi tehnološko, znanstveno, ekonomsko — organizacijsko, po produktivnosti dela, po številu inovacij in izumov itd.

Edvard Kardelj je nekoč opredelil socializem z besedami: „Socializem pomeni stalno razvijanje človekove osebnosti in odnosov med ljudmi. Socializem pomeni tudi več radosti, več svobode, prijateljstva in tovarištva.“ V sedanjem kriznem trenutku se pojavlja vprašanje, ali nismo v svojem — brez dvoma opravičenem — stremljenju po čim hitrejšem materialnem in gospodarskem razvoju naše družbe začeli pozabljati na to drugo — nič manj pomembno — stran „naše socialistične prihodnosti“. V zadnjem obdobju smo namreč vse preveč gradili izključno na motivu pridobivanja dohodka, kar je ekonomsko gotovo opravičeno, preveč pa smo potisnili v ozadje druge komponente in motive človekove ustvarjalnosti. Graditi vse zgolj na materialni motivaciji, na kategoriji dohodka, je prav tako enostransko — morda še celo bolj — kot graditi vse zgolj na intelektualni ali moralni motivaciji.

Prav gotovo so v tem naše največje, še neizkoriscene človeške rezerve. V naši družbi — posebej še v mladi generaciji — obstaja ogromno resnične ustvarjalne inovativne energije, ki pa doslej zavoljo vrste vzrokov ni mogla priti v celoti do izraza in se v polni meri uveljaviti. Potrebne so nam torej nove drzne, pogumne ideje na vseh področjih družbenega življenja. In prav Zvezda komunistov kot poglavitna subjektivna sila naše družbe bi morala dati za to najmočnejsjo spodbudo.

Največja nevarnost, ki nam danes preti, ni v tem, da smo se znašli v gospodarskih težavah. Največja nevarnost je v tem, da ne bomo zamudili trenutka, ko je še mogoče zavreti negativne procese. Prav zato, ker smo se začeli obotavljati, ker nam začenja primanjkovati politične volje, odločnosti, revolucionarne neizprosnosti, da napravimo odločilni korak naprej od dosedanja (neuspešne) prakse, da dokončno prelomimo z njo, da potegnemo vse konsekvence — za vsakogar in proti vsakomur — ker je začela bledeti vera v socializem, zaupanje v socia-

listično perspektivo ter se umikati malodušju, brezbrinosti, prišepetavanju nepravih prijateljev in nepravih idej.

Prav ta nenavadna brezbrinost do negativnih pojmov vseh vrst v naši družbi, ta nerazumljiva popustljivost (ali nemoč) do vseh teh pojmov, ki že dobivajo razsežnosti socialnih bolezni, je naša poglavitna slabost.

Vse prevečkrat valimo odgovornost za vse to na nerazvite samoupravne odnose, na nerazvitost samoupravljanja, ne vprašamo pa se, ali ni ta nerazvitost samoupravljanja posledica tega, da smo se prenehali boriti proti pojavom, ki so začeli nevarno spodjeti moralno in politično substanco naše družbe in celo same Zveze komunistov kot vodilne subjektivne sile, da smo se prenehali bojevali proti socialističnim boleznim, zoper katere se mora boriti vsaka zdrava družba ne glede na družbeno opredelitev, če hoče zagotoviti svoj obstoj in nadaljnji progresivni razvoj.

Pričajoči tekst je kratek povzetek obsežnejšega uvodnika z istim naslovom, ki ga je za Teo-rijo in prakso — revijo za družbena vprašanja — napisal predsednik uredniškega sveta Boris Majer. Bralcem glasila Pionir ga predstavljamo zato, ker se tudi med delavci in članji Zveze komunistov v naši delovni organizaciji pojavlja cela vrsta dvomov o naši socialistični poti v „kraljevstvo svobode“.

Upajmo, da smo vsem tem vlili vsaj malo vere in če jih bomo s tem vsaj malo predramili, bo besedilo prav gotovo upravičilo objavo na teh že tako skromnih straneh glasila.

(gr)

Regres je draginjski dodatek

Veliko delavcev si z normalnim celoletnim delom in zaslужkom nikakor ne more privoščiti zasluženih in brezskrbnih počitnic. Zato smo pred leti uvedli regres za letni oddih, ki naj bi predstavljal delovni dodatek delavcem s slabimi osebnimi dohodki, da si z njim omogočijo vsaj kakšen teden dopusta. Sedaj pa ugotavljamo, da smo regresu precej izpridili njegovo

Delavski svet je sprejel sklep, da se regres za letni oddih izplača pri izplačilu osebnih dohodkov za mesec maj, torej pri junijskem izplačilu. Delavci, katerih povprečni neto osebni dohodek znaša do 16 tisoč dinarjev in učenci bodo prejeli štiri tisočake, tisti, katerih višina povprečnega neto osebnega dohodka znaša od 16 do 22 tisoč dinarjev, bodo prejeli 3500 din, ostali pa tri tisoč dinarjev.

Prvotno vlogo. Regres je namreč postal za večino delavcev le nekakšen draginjski dodatek k osebnemu dohodku. Poleg tega je v glavnem le pesek v oči, češ, nekaj pa ste le dobili za dopust.

Izrodil se je tudi sam sistem delitve, pa tudi višina regresa sproža burne debate med de-

lavci. Tako je bilo tudi na zadnji seji novo izvoljenega delavskega sveta delovne organizacije, ko se je odločalo o višini regresa. Pri tem pa smo skoraj pozabili na to, da bi moralno biti merilo višine regresa za letni oddih poleg osebnega dohodka delavca tudi njegove materialne in socialne razmere. Odveč ne bi bilo tudi vprašanje, ali res vsem delavcem pripada regres za letni oddih. Ali ga lahko mirne vesti vzame nekdo, ki ima osebne dohodke tako visoke, da ga ne potrebuje?

(gr)

Seja sindikata delavcev v gradbeništvu

Zadnje dni aprila je bila v veliki dvorani republiškega sveta ZSS volilna seja plenuma republiškega odbora sindikata delavcev v gradbeništvu. Na seji so bila podana poročila o delu v preteklem mandatnem obdobju. Iz osnovnega poročila, poročil komisij in burne razprave je bilo ugotovljeno, da so plenum in njegovi organi delovali na osnovi sprejetih programskih usmeritev, tako da so bili v določeni meri pobudniki ter so sodelovali v dogovorih in pripravi ukrepov, ki naj bi v gradbeništvu omogočili večjo uspešnost in večje zagotavljanje socialne in ekonomske varnosti delavcem v tej dejavnosti.

Z vidika organiziranja gradbeništva kot celote in delitve dela niso doseženi večji premiki. Zaskrbljuje, da v procesu razvoja vsake posamezne OZD ne upoštevamo take nujnosti. Družbeno ekonomski položaj delavca se v naši dejavnosti praktično še naprej slabša in vse bolj zaostaja za dosežki v gospodarstvu. Tako beležimo ne le realno padanje dohodka, temveč tudi nominalno, pač zaradi izrednega porasta stroškov, in to z bistveno večjim indeksom, kot velja za celotno gospodarstvo. V poročilih je bila omenjena tudi zaskrbljenost ob premajhni prisotnosti v tujini glede možnosti in sku-

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

pnih potreb. Kar zadeva nagrajevanje po delu, smo uspeli pripraviti samoupravni sporazum v panogi, s tem pa prišli do možnosti poenotenja glede vrednosti dela in realnejše primerjanje rezultatov. Sporazum naj bi začeli uresničevati v naslednjem obdobju.

V nadaljevanju seje so bile še volitve. Za predsednika republiškega odbora sindikata delavcev v gradbeništvu je bil ponovno izvoljen Milan ŠINKOVEC, delavec iz naše delovne organizacije, ponovno pa tudi podpredsednik Miro PRIMORAC iz GIP GRADIS TOZD Maribor, sekretar je še naprej Štefan PRAZNIK.

K. B.

Priznanje Katjuši Borsan

Katjuša Borsan, odgovorna urednica glasila Pionir, je za svoje dolgoletno in uspešno sindikalno delo prejela srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije, kar je po besedah Borisa Škedlja, predsednika občinske konference SZDL, ki je priznanja delil, skromna oddolžitev posameznikom za njihovo uspešno delovanje.

Ob izročitvi tega velikega družbenega priznanja Katjuši Borsan se pridružujemo čestitkam tudi člani uredniškega odbora ter ostali delavci Pionirja.

(gr)

Obveščanje je dolžnost vseh

Ob obiskih na gradbiščih, delavnicah in drugod se često spotaknem tudi ob obveščanje in skušam pridobiti delavce, da bi kaj napisali za glasilo, da bi tudi oni prispevali kakšno mnenje, podali svoje razmišljjanje o stvareh, ki se doga-

jajo v kolektivu. Žal vedno naletim na odpor, na nezaupanje sredstvom obveščanja, saj se delavci še vedno bojijo javno povedati, kar jih teži. Dokler teče neobvezen pogovor, so precej zgovorni, kritizirajo, ko pa je to treba zapisati, pa brž spremenijo mnenje, češ, saj ni res tako hudo. Poleg tega pa imamo vsi zmotno mnenje, da oni niso za to zadolženi in poklicani, da pač imajo svojega člana uredniškega odbora in naj ta piše.

Pa ni res tako. Člani uredniškega odbora niso samo za to, da sami pišejo v glasilo, ti morajo skrbeti tudi za to, da iz okolja, kjer delajo, pridobijo čimveč informacij, podatkov, vesti, mnenj itd., ki jih potem pripravijo za objavo v glasilu ali pa pošljejo uredniku, ki bo poskrbel, da bodo te stvari prišle do ostalih delavcev.

Torej smo za obveščanje poklicani vsi in zanj tudi vsi odgovorni, ne samo poslovodni delavci, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in delavci, ki se z obveščanjem poklicno ukvarjam. (gr)

Odprava omejitve akorda?

Delavski svet projektivnega biroja je na svoji prvi redni seji sprejel sklep, s katerim predлага, naj se ponovno prouči sklep o omejitvi akordnega presežka na 30 odstotkov in da se ta omejitev ukine. Delavci v projektivnem biroju menijo, da bi ta ukinitev omejitve akordnega presežka vplivala na boljše nagrajevanje delavcev ter na boljšo produktivnost in kvaliteto dela.

Ta predlog je obravnaval tudi delavski svet delovne organizacije in ga dal strokovni komisiji, da ga analizira in poda svoje mnenje do naslednje seje delavskega sveta, ko se bodo odločali o ukinitvi ali o tem, da ta omejitev velja še vnaprej. (gr)

Obveščanje v delavskih rokah

Dobro vemo, da je kolica družbene moči še kako odvisna od obsega in kakovosti informacij, s katerimi kdo razpolaga. Prav zato je za organizacijo sindikatov bistvenega pomena, da so delavcem dostopne vse informacije, potrebne za samoupravno odločanje in politično akcijo. Članstvo sindikatov mora biti tudi soustvarjalec teh informacij.

Radničke novine

Miloš Šuštar sekretar IS

Miloš Šuštar je po končanem pripravnštvu v TKI odšel na novo delovno dolžnost. Izvoljen je bil zato, da bo v naslednjih štirih letih opravljal funkcijo sekretarja izvršnega sveta občine Novo mesto. Delo je nastopil že maja, delavci Pionirja pa mu ob imenovanju iskreno čestitali. (gr)

odnos med volivci in izvoljenimi. Vseeno pa volitve ostajajo najbolj demokratičen način izbiranja ljudi, ki naj opravljajo odgovorne funkcije v družbi.

Poleg tega je vse bolj prisotno vprašanje enega ali več kandidatov oziroma zaprtih ali odprtih kandidatnih list. Raziskave volitev kažejo, da se v praksi večinoma uporablja zaprte liste, da pa so ljudje bolj naklonjeni odprtим kandidatnim listom. Zaprte liste sicer ne bi bile problematične, če bi bile zaključek dobro opravljenih predvolilnih aktivnosti. Prednost odprte liste pa je v tem, da omogoča resnično izbiro in ne samo referendumsko potrjevanje oziroma zavračanje predlaganih kandidatov.

(gr)

Štipendije ostajajo

Titov sklad za štipendiranje mladih delavcev in otrok delavcev je ustanova, ki vsem prizadevinam že desetletje na široko odpira vrata. Žal pa ugotavljajo, da je vsako leto manj mladih, ki dobivajo „Titovo štipendijo“. Tako so, recimo, v letosnjem šolskem letu ostale kar sto štiri štipendije, podelili so jih namreč samo 54. Razpis za te štipendije med mladimi resda nikoli ni naletel na velik odziv, zato se moramo vprašati, zakaj ne.

Eden od vzrokov je tudi v tem, da za štipendijo nihče ne more kandidirati neposredno sam, pač pa kandidate predlagajo samoupravni organi v delovnih organizacijah, ki so pristojni za kadrovanje. Pobudo za predlog pa morajo dati družbenopolitične organizacije, še posebej ZSMS.

Načelno je tako seveda prav, saj pomeni „Titova štipendija“ tudi družbeno in moralno priznanje in je zato ne more dobiti kdorkoli. Obveznosti mladih, ki prejemajo to štipendijo, niso majhne, saj morajo v srednji šoli dosegati najmanj dober uspeh, v višjih in visokih šolah pa povprečno oceno vsaj 7, biti pa morajo tudi družbenopolitično aktivni. No, povejmo, da je delež

Volitve

Čeprav so volitve delegatov za samoupravne organe v Pionirju že za nami, je prav, da se dotaknemo vprašanja volilnega sistema, saj ta zadnje čase vzbuja precej pozornosti.

Volilni sistem je namreč eno temeljnih vprašanj političnega sistema, od katerega je odvisno njegovo delovanje. Zato je sedaj večkrat slišati vprašanje, ali ta sistem spremiščati in dopolnjevati ali pa ga je potrebno le dosledneje uresničevati.

Z uvedbo delegatskega sistema se je vloga voliltev bistveno spremenila. Z izvolitvijo se namreč šele začenja

IZVOLJENI V SAMOUPRAVNE ORGANE DELOVNE ORGANIZACIJE

DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE:

Duh Miha — TOZD MKI, predsednik
 Tomša Zdravko — TOZD gr. sektor Krško, namestnik predsednika
 Sefman Milena — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Gašper Janez — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Pavlin Franc — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Munih Ljubo — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Imamović Uzeir — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Zupančič Pavel — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Pejić Dejan — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Kraljnik Jure — TOZD gr. sektor Novo mesto
 Zenkić Ismet — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Muzar Andrej — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Zorenč Ivan — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Stošić Vasilij — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Zorko Jože — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Mujič Hašim — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Grahovac Vlado — TOZD gr. sektor Krško
 Klepac Ivan — TOZD gr. sektor Krško
 Masnik Valter — TOZD gr. sektor Krško
 Pavlenč Marjan — TOZD gr. sektor Krško
 Urbanč Jože — TOZD gr. sektor Krško
 Grašovec Branimir — TOZD gr. sektor Zagreb
 Živković Boško — TOZD gr. sektor Zagreb
 Botič Zlatko — TOZD gr. sektor Zagreb
 Jugović Srečko — TOZD Togrel
 Žigante Niko — TOZD Togrel
 Bračko Peter — TOZD MKI
 Jurekić Marija — TOZD MKI
 Kastelic Janez — TOZD MKI, AS
 Kastelic Janez — TOZD MKI, ME
 Kozoglavl Tone — TOZD MKI
 Potočar Franc — TOZD MKI
 Udovč Jože — TOZD MKI
 Murgelj Marjan — TOZD LO
 Gričar Ivan — TOZD LO
 Kastelic Jože — TOZD PB
 Ražen Vlado — TOZD PB
 Grandlič Marija — TOZD Keramika
 Jenič Franc — TOZD Keramika
 Bajuk Stanko — TOZD Metlika
 Novosel Branimir — TOZD Metlika
 Petričevič Krsto — TOZD Investgradnja
 Sirbubalo Ahmed — TOZD Investgradnja
 Čampa Milan — TOZD TKI
 Svetina Lojzka — TOZD TKI
 Hajnič Jožica — DS IB
 Zupančič Majda — DS IB
 Frantar Edo — DSSS
 Šamran Rajko — DSSS

IZVRŠILNI ORGANI DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE:

A. GOSPODARSKI ODBOR DELOVNE ORGANIZACIJE

Preskar Jože — član, TOZD gr. sekt. Novo mesto
 Zupančič Pavel — namestnik
 Pirnat Štefka — član, TOZD gr. sekt. Ljubljana
 Požek Boris — namestnik
 Butkovič Branko — član, TOZD gr. sekt. Krško
 Marković Ivan — namestnik
 Borenovič Rajko — član, TOZD gr. sekt. Zagreb
 Marinčič Marko — namestnik
 Petrovič Vladimir — član, TOZD Togrel
 Rudman Dušan — namestnik
 Jenič Franc — član, TOZD Keramika
 Pečar Mario — namestnik
 Jakljevič Franc — član, TOZD Metlika
 Hrast Tatjana — namestnik
 Gavzoda Anton — član, TOZD MKI
 Leskovšek Vlado — namestnik
 Plantan Ivan — član, TOZD LO
 Vidic Jože — namestnik
 Grandovec Tone — član, TOZD PB
 Jukič Dušan — namestnik
 Potočnik Marko — član, TOZD TKI
 Rebernik Drago — namestnik

Zupan Franc — namestnik
 Peterlin Jože — član, Interna banka
 Vardijan Karel — namestnik
 Gostiša Irena — član, DSSS
 Koračin Silva — namestnik
 Trobok Dragiša — član, TOZD Investgradnja
 Sirbubalo Ahmed — namestnik

B. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA DELOVNE ORGANIZACIJE

Hercigonja Krešimir — član, TOZD gr. sekt. Novo mesto
 Del Fabro Zdravko — član, TOZD gr. sekt. Ljubljana
 Zupančič Franc — namestnik
 Radenšek Slavka — član, TOZD gr. sekt. Krško
 Lagundžija Ante — član, TOZD gr. sekt. Zagreb
 Šauta Milena — član, TOZD TOGREL
 Hrovat Janko — član, TOZD MKI
 Čeh Stane — namestnik
 Vidic Ivan — član, TOZD LO
 Udovč Franc — namestnik
 Lavrič Lado — član, TOZD PB
 Zagar Marija — član TOZD Keramika
 Kožar Anton — namestnik
 Lovrinič Stjepan — član, TOZD Metlika
 Vujočić Gavriilo — član, TOZD Investgradnja
 Klko Emin — član, TOZD Investgradnja
 Cvelbar Martin — član, TOZD TKI
 Mrvar Vlasta — član, Interna banka
 Strmole Ana — član, DSSS

C. ODBOR ZA KADROVSKO SOCIALNE ZADEVE DELOVNE ORGANIZACIJE

Filipčič Marjan — član, TOZD gr. sekt. Novo mesto
 Rajer Zdenka — namestnik
 Devič Dušan — član, TOZD gr. sekt. Ljubljana
 Erlah Ljudmila — namestnik
 Vidmar Ivan — član, TOZD gr. sekt. Krško
 Stojanovski Slavejko — namestnik
 Radoš Zora — član, TOZD gr. sekt. Zagreb
 Božič Jovan — namestnik
 Jamnik Milan — član, TOZD Togrel
 Budič Stane — namestnik
 Kos Smiljana — član, TOZD Keramika
 Kazaković Zora — namestnik
 Cerjanec Anica — član, TOZD Metlika
 Durini Mira — namestnik
 Krevs Rajko — član, TOZD MKI
 Pirnar Mirko — namestnik
 Šenk Slavko — član, TOZD LO
 Vidmar Anton — namestnik
 Strniša Jože — član, TOZD PB
 Vidmar Karmen — namestnik
 Hajnič Vjeko — član, TOZD TKI
 Režek Zdenka — namestnik
 Stepec Slavko — član, Interna banka
 Vertuš Ljubica — namestnik
 Bajec Jože — član, DSSS
 Pezdirc Vojka — namestnik
 Sirbubalo Ahmed — član, TOZD Investgradnja
 Trobok Dragiša — namestnik

D. UREDNIŠKI ODBOR GLASILA „PIONIR”

Rajer Zdenka, TOZD gr. sektor Novo mesto
 Grašovec Branimir — TOZD gr. sektor Zagreb
 Oražem Milan — TOZD gr. sektor Ljubljana
 Slapšak Ida — TOZD gr. sektor Krško
 Šalinger Ivanka — TOZD gr. sektor Metlika
 Jurekić Marija — TOZD MKI
 Krevs Rafko (nam.) — TOZD MKI
 Jenko Danila — TOZD LO
 Kos Smiljana — TOZD Keramika
 Grandovec Anton — TOZD PB
 Jugović Srečko — TOZD Togrel
 Borsan Katjuša — TOZD TKI
 Kraševč Marjana — Interna banka
 Ivančič Rudi — DSSS

**TOZD GRADBENA
OPERATIVA METLIKA**
DELAVSKI SVET

Maček Vlatko — predsednik
Brunski Josip — podpredsednik
Ramuščak Vilko
Kušan Josip
Plut Peter
Petrič Edvard
Bahorič Nikola
Fir Ivan
Zoretič Dragutin

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Glazar Ladislav
Bukovič Jože
Peričak Blaž
Dolinar Ivan
Šnejler Peter

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Durini Mira — podpredsednik
Bajuk Stanko — predsednik
Cerjanec Anica
Lovrinič Stjepan
Ogulin Anton

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Puljak Danica
Gusič Veljko
Petrič Edvard
Popovič Drago
Radman Jasmina

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Spudič Jože
Peričak Josip
Razumič Mirk
Volovščak Vid
Stezinar Bojan
Škof Ivan — zunanjji član

ODBOR ZA VARSTVO PRI DELU

Gusič Veljko
Novosel Branimir
Jakljevič Franc
Žokvič Alojz
Bajuk Stanko

**TOZD KERAMIKA IN
ZAKLJUČNA DELA**
DELAVSKI SVET

Fabjan Alojz — predsednik
Grandlič Marija — podpredsednik
Ajdšek Stane
Djurđević Boro
Kazakovč Zora
Krdžalič Izudin
Puš Stane
Radojkovič Stanko
Župan Jože

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Bukovec Franci
Kos Smiljana
Žagar Marija

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Bukovec Franci — predsednik
Blatnik Franc — podpredsednik
Kržalič Izudin
Vesel Mateja
Ajdšek Stane

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Šonc Marjan — predsednik
Žagar Marija — podpredsednik
Puš Stane
Fabjan Alojz
Stanojevič Radovan

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Blatnik Franc
Kuplen Janez
Pečar Mario
Simič Pero
Stanojevič Radovan

ODBOR ZA VARSTVO PRI DELU

Pečar Mario — predsednik
Kavšek Jože — podpredsednik
Sinur Jože
Kazakovč Zora
Jenič Franc

**TOZD MEHANIZACIJA,
KOVINARSTVO,
INSTALACIJE**
DELAVSKI SVET

Drenovec Marjan — predsednik
Mavšar Pavle — namestnik
Burger Andrej
Duh Miha
Gazvoda Anton
Jožef Martin
Kastelic Janez
Knap Milan
Kozoglav Tone
Kastelic Janez
Križman Tatjana
Leskovček Vlado
Muhič Drago
Nagelj Marinka
Potočar Franc

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Božič Jože
Čeh Stane
Hrovat Janko
Klemenčič Drago
Romih Igor
Turk Boris
Slak Štefan

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Murn Samuel
Nagelj Marinka
Avsec Jože
Kunčič Rajko
Pirnar Mirko
Ravbar Milan
Jurekič Marija

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Sečen Anton
Udovč Jože
Mijoč Ivan

Petrinčič Ivan
Leskovček Vlado
Zupančič Janez
Klemenčič Franc

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Irt Rudi
Jarc Alojz
Krevs Rafko
Romih Richard
Šlejkovec Franc
Ilijanič Ivan — zunanjji član
Lukič Brane — zunanjji član

KOMISIJA ZA VARSTVO
PRI DELU

Kastelic Janez
Muhič Drago
Hafner Jože
Salmič Franc
Šmajdek Ivan
Longar Polde

TOZD LESNI OBRAT
DELAVSKI SVET

Štupar-Zupančič Cirila —
predsednik
 Hudoklin Slavko — podpredsednik
 Sajko Drago
 Gorjanc Ivan
 Bukovec Marjan
 Vrbanek Zlatko
 Jerenič Zdravko

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Udovič Vili — predsednik
Štrasberger Alojz — namestnik
Papež Stane
Kreš Marjan
Zupančič Jože

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Draginc Ivan — predsednik
Hodnik Avgust — podpredsednik
Vidic Ivan
Retelj Jože
Udovč Franc

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Kapš Franc — predsednik
Stopar Rado — podpredsednik
Krašovec Anton
Medic Alojz
Fink Leopold

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Zupančič Maks
Zupančič Milan
Retelj Jože
Zoretič Zdenko
Erpe Janez

ODBOR ZA VARSTVO PRI DELU

Oštir Franc
Draginc Ivan
Kapš Franc

TOZD PROJEKTIVNI BIRO
DELAVSKI SVET

Aš Miran
Gradečki Lidija
Kastelec Jože
Končar Dušan
Kovačič Tomaž
Ražen Vlado
Vizjak Franc

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Cibic Gorazd
Drstvenšek Ivan
Lavrič Lado
Redek Jože
Saje Marjeta

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Cekuta Branko
Grm Janez
Novak Anton
Strniša Jože
Vidmar Karmen

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Grandovec Anton
Lampret Milena
Humar Stanko
Jukič Dušan
Popovič Dejan

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Jukič Dušan
Racman Martin
Sibila Miško
Šušteršič Ivanka
Tomazin Peter
Jerčin Tone — zunanjji član
Thorževski Neva — zunanjji član

ODBOR ZA VARSTVO PRI DELU

Blatnik Pavel
Poderžaj Marjan
Petrovič Milan

**TOZD TEHNIČNA
KOMERCIALA IN
INŽENIRING**
DELAVSKI SVET

Kuzma Franc — predsednik
Štirn Daniel — podpredsednik
Miklavčič Miro
Tojagič Pavla
Rebernik Drago
Stojanovič Dragi
Emeršič Majda
Hrnjak Daniel
Slapšak Janko

**SAMOUPRAVNA DELAVSKA
KONTROLA**

Babnik Alojz
Cvelbar Martin
Čibej Vesna

**KOMISIJA ZA KADROVSKO
SOCIALNE ZADEVE**

Murn Avgust — predsednik
Lukan Jože
Medle Jože
Pavček Darinka
Mlinar Vojko

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Pungerčar Martin — predsednik
Strmec Slavko — podpredsednik
Svetina Lojzka
Brenčič Zmago
Rovan Ivan

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Graberski Anica — predsednik
Dobrota Vlado — podpredsednik
Oražen Anica
Koncilja Janez
Bučar Anton
Ficko Bojan — zunanjji član
Kotar Jožica — zunanjji član

TOZD INVESTGRADNJA SARAJEVO

ZBOR DELAVCEV

Petričević Krsto
Sirbubalo Ahmed

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Vujović Gavrilo
Trobok Dragiša
Klico Emin

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Sirbubalo Ahmed
Kulo Saila
Pavičević Vojislav

DELOVNA SKUPNOST INTERNE BANKE

DELAVSKI SVET

Milojević Frida — predsednik
Šuštar Majda — namestnik
Maletić Zoran
Hlača Lidija
Miklič Danica

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Duh Ljuba
Kraševac Marjana
Crnčić Tinca

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Matijašič Nada
Porenta Gorazd
Tratar Jana
Rems Marko
Hribar Štefka
Bevc Sonja — zunanjji član
Pezdirc Ivan — zunanjji član

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

DELAVSKI SVET

Poredos Ervin — predsednik
Skube Janko — namestnik
Bajec Jože
Frantar Kristina
Knap Cvetka
Kuzma Fani
Štrumbelj Majda
Urbič Anica
Vrbanek Anica

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Barič Jože
Brumat Marta
Krevs Darinka
Stanković Nevenka
Virc Marjeta

KOMISIJA ZA KADROVSKO SOCIALNE ZADEVE

Tomazin Vlasta — predsednik
Majes Jože — namestnik
Kočevar Ivan
Kuzma Fani
Frantar Kristina

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Vrbanek Anica
Šavrič Anton
Petelinč Cvetka
Knap Cvetka
Babnik Zvonka

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Mrvar Lado
Primc Miloš
Ravbar Rudi
Sofronov Vida
Stojanović Mira
Konda Jože — zunanjji član
Povše Alojz — zunanjji član

ODBOR ZA VARSTVO PRI DELU

Ivančič Rudi
Hribar Alojz
Rangus Davor
Čebuljko Boštjan
Kralj Andrej
Čepnič Vinko
Podatke zbrala:
KATJUŠA BORSAN

PIONIR

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja! Sodelujte v glasilu domače delovne organizacije!

PIONIR

Dopisujte v PIONIR —
pričakujemo novice in
prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

štipendistov, ki morajo vračati štipendijo zaradi neizpolnjevanja obveznosti, zanemarljivo majhen.

In sedaj se ozrimo po Pionirju! Kdo je v naši delovni organizaciji kriv, da se naši mladi delavci in otroci naših delavcev ne poslužujejo tudi te možnosti za pridobivanje sredstev za šolanje? Če gremo lepo po vrsti, so eden od krvcev prav gotovo osnovne organizacije ZSMS, ki pač ne predlagajo mladim delavcem oziroma otrok delavcem, del krvide pa nosi tudi odbor za kadrovske socialne zadeve delovne organizacije.

Mladim zato možnost za prejemanje štipendij in s tem tudi možnost za šolanje polzi iz rok, odhaja pa tudi del sredstev, ki jih v naši delovni organizaciji namenjamo za izobraževanje. Verjetno so med temi, ki prejemajo Pionirjevo štipendijo, tudi takšni, ki ustrezajo strogim razpisnim kriterijem Titovega sklada. Ne bi bilo narobe, če bi jih poiskali in jim omogočili, da prejemajo "Titove štipendije". Verjetno bi bila zanje to velika odgovornost, vendar tudi velika čast.

(gr)

Razpis Titovih štipendij

Skupščina Titovega sklada za štipendirjanje mladih delavcev in otrok delavcev SR Slovenije je objavila razpis štipendij za mlade delavce in otroke delavcev, ki so si s svojim odnosom do dela in učenja, z ustvarjalnostjo in nadarjenostjo, s poštenostjo in tovarištvom ter z družbenopolitičnim in društvenim delom pridobili ugled v svojem delovnem in življenjskem okolju.

Za šolsko leto 1984/85 razpisuje sklad 145 štipendij za mlade delavce, 122 štipendij za učence in študente ter 20 štipendij za mlade delavce in otroke (učence in študente) na začasnom delu v tujini.

Za štipendijo Titovega sklada praviloma evidentirajo in predlagajo mlade delavce do 30. maja 1984 samoupravni organi organizacij združenega

ZSMS. Učence in študente evidentirajo in predlagajo sveti šol po poprejšnji obravnavi in presoji predlogov v DPO in organi konference ZSMS v občini do 30. junija 1984. Kandidate za štipendije lahko predlagajo tudi družbenopolitične organizacije v občini, krajevni skupnosti in v organizacijah združenega dela.

Mladi delavci prejemajo štipendijo za izobraževanje iz dela v višini povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, za izobraževanje ob delu pa v višini 50% povprečnega mesečnega OD.

Podrobnejše informacije in pogoje razpisa štipendij Titovega sklada boste našli v 18. številki Delavske enotnosti, ki je izšla 10. maja letos. (gr)

Sredstva za kolektivno in osebno zaščito

Zvezni izvršni svet je z novim odlokom o „minimumu sredstev za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi dejstvovanji in drugimi nevarnostmi“ (Uradni list SFRJ 3/83) na novo uredil obveznost opremljanja s sredstvi za kolektivno in osebno zaščito, pri čemer je omejil vsebino posameznih kompletov na najnujnejše, določil je tudi sredstva za zaščito otrok ter zagotovil, da bodo v prodaji samo kakovostna zaščitna sredstva.

Delovni ljudje in občani si morajo kot minimum zaščitnih sredstev zagotoviti: zaščitno masko M—1 oz. zaščitno masko MO—1 za otroka, zaščitno ogrinjalo, prvi povoj in termolominiscenčni dozimeter, ki ga izdeluje Inštitut Jožef Štefan v Ljubljani (vse do leta 1990). Sredstva se morajo nabaviti na svoje stroške, če jih ne dobijo na podlagi razporeditve na vojaško dolžnost, delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ali na dolžnosti v službi za opazovanje in obveščanje. Sredstva za osebno in kolektivno zaščito morajo nabaviti tudi delovne organizacije za vse delavce, ki so po obrambnem načrtu razporejeni na delovno dolžnost v vojni ter za obveznike civilne zaščite, če jim takšna sredstva niso kako drugače zagotovljena (do leta 1987).

Delovne organizacije poleg minimuma sredstev zagotavljajo še:

- radiološke in kemične detektorje,
- čitalnike osebnih dozimetrov,
- priročne lekarne,
- na 200 zaposlenih in 1500 m² površine 100 kg kaporita,
- orodje za reševanje,
- nosila,
- komplete za dezinfekcijo in dekontaminacijo.

Lastniki sredstev za osebno in kolektivno zaščito morajo hrani sredstva v ustreznih prostorih ter skrbeti za njihovo redno vzdrževanje v skladu z navodili izdelovalcev.

Sredstva za osebno in kolektivno zaščito se lahko uporabljajo pri usposabljanju delovnih ljudi in občanov za njihovo pravilno uporabo, za zaščito in reševanje ob vojnih dejstvovanjih, ob naravnih in drugih nesrečah ter izrednih razmerah. Porabljenja zaščitna sredstva je potrebno takoj nadomestiti z novimi.

Tehnično vzdrževanje (servisiranje) sredstev organizirajo občinski upravni organi za ljudsko obrambo v sodelovanju s pristojnimi upravnimi organi za gospodarstvo ter praviloma z organizacijami, ki ta sredstva izdelujejo. Uničevanje neuporabnih sredstev, ki jim je potekel rok uporabnosti, ravno tako pristojni občinski upravni organi v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi ustanovami.

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo je predlagal pristojnim organom v občinah, naj ugotovijo možnosti, da bi socialno šibkim družinam zagotovili osebna zaščitna sredstva brezplačno ali z njihovo minimalno finančno udeležbo.

V letošnjem letu bo stekla proizvodnja otroških zaščitnih mask MO—1 za starosti od 6—14 let, katerih do sedaj ni bilo na našem tržišču.

Poudariti je potrebno, da je ustrezna opremljenost delovnih ljudi in občanov s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi dejstvovanji in drugimi nevarnostmi izjemnega pomena za zaščito v morebitni vojni, kakor tudi ob mnogih naravnih in drugih nesrečah, zato je nujno, da v tej smeri storimo čim več, da bi s svojo organiziranostjo, usposobljenostjo in opremljenostjo dosegli čim boljše uspehe.

JOŽE RIBIČ

Za boljšo varnost

Zavod za požarno varnost Novo mesto bo, izhajajoč iz potrebe dolenjske regije po zagotovitvi učinkovitega varstva in zaščite človekovega okolja, organiziral posebno intervencijsko enoto, ki bo delovala na območju občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Ta enota bi opravljala predvsem zahtevnejše gasilske intervencije in tehnično reševanje, kot so na primer: odstranjevanje posledic nezgod pri ravnjanju z nevarnimi snovmi, zahtevnejše intervencije na področju industrije in prometa ter reševanje ob potresu in drugih elementarnih nesrečah. Za uspešno delo posebne intervencijske enote je že nabavljeno gasilsko vozilo Magirus RW—2, ki je opremljeno za vse zahtevnejše intervencije na navedenih področjih. Financiranje nabave tega vozila bo zagotovljeno z združevanjem finančnih sredstev na osnovi družbenega dogovora, po katerem je naša delovna organizacija dolžna prispevati 490 tisoč dinarjev, kar je 2,3 odstotka od celotne vrednosti.

Potrebno bo kaznovati

Ko sem pred leti hodil s fotoaparatom po gradbiščih, me je vedno spremjal vodja gradbišča, ki je skrbel, da so vsi delavci, ki so bili fotografirani na objektu pod dvigalom, imeli na glavi zaščitno čelado. Z njim so ponavadi oborožili tudi mene, češ, predpis je predpis.

Danes je povsem drugače. Delavci z zaščitno čelado na gradbišču so že prava redkost in zato jih vedno skušam ujeti v objektiv kamere. Verjetno je predpis še vedno isti, samo tisti, ki so odgovorni, da ga izvajajo, ga ne spoštujejo. Potrebno bi bilo marsikoga materialno kaznovati in ne samo opominjati, pa bi se tudi tega zaščitnega ukrepa lahko vsi držali. Kaj o tem mislite vi, odgovorni tovariši?

Inovatorstvu pravo mjesto

Uprkos činjenici da kolektiv Pionira broji oko 4400 članova, nikako ne možemo biti zadovoljni s brojem inventivnih prijedloga koje naši radnici posreduju komisiji za inventivnu djelatnost. To je svakako jako skromno, ali ukazuje na zapostavljanje te djelatnosti u proteklim godinama ili, ako smo malo manje kritični, možemo reći da smo do sada inovatorstvu davali premali akcent. Vjerljivo uzrok nije samo u onoj našoj već prirode noj zavisti, te zbog toga ne bi bilo slabo, kada bi među našim radnicima sproveli anketu iz koje bi mogli doznati zašto su oni nezainteresirani za inventivnu djelatnost, odnosno zašto njihove ideje ne stižu pred članove inventivne komisije i tako ni autori ne dobivaju zaslужene nagrade.

U našoj bismo radnoj organizaciji mogli formirati i sekciju ili čak društvo inovatora te izabrati povjerenike, da i ne govorimo o nužnosti animatorka za inventivnu djelatnost. Ako pogledamo naokolo, možemo vidjeti da u nekim radnim organizacijama imaju čak organizirane veće službe za inventivnu djelatnost, tako da uspjeh sigurno ne može izostati.

Uz to pomenimo samo Tovarno automobilov Maribor. U njoj su u protekloj godini razmatrali čak 3116 inventivnih prijedloga od kojih su 2955 prijedloga usvojili kao korisne i uključili ih u proizvodnju. Dohodak od tih inovacija iznosi je oko 53 milijuna dinara, a inovatorima su isplatili 2 milijuna. U toj radnoj organizaciji na 100 radnika dodečak 41,5 prijedloga. Dakle više nego što smo u Pioniru primili svih prijedloga od 1975. godine, kada smo započeli s organiziranim inventivnom djelatnošću (usvojili pravilnik i imenovali komisiju za inventivnu djelatnost).

Pored toga u TAM-u pripremaju hrpu novosti i izmjena na području inventivne djelatnosti. Pomenimo samo novi

sistem nagradivanja „stvaraoca po profesiji”.

Hoće li se s mjesecom svibnjem (majem), kojega smo proglašili za mjesec inovacija i racionalizacija u Pioniru, a i nadalje i u našoj radnoj organizaciji nešto pomaknuti na području inventivne djelatnosti?

(gr)

U Togrelu mnogo revnosti

Zbog nedostatka prostora u zadnjem broju glasila nismo među inovatorima predstavili Silva Lopatiča iz Togrela, iako to sigurno zaslужuje. On je naime onaj koji brine da mnoge ideje Togrelovi radnika uopće ugledaju svjetlo dana, da uopće i ne govorimo da je i on sam jedan od autora mnogih prijedloga. Silvo je inače jako skroman kada govori o svom radu, ali smo od njegovih suradnika doznali da se zbilja mnogo trudi i svim autorima inventivnih prijedloga pomaže svim silama. Kod njega se nije mogla opaziti ona „kranjska“ zavist, koje ima dosta medu nama i možemo reći čak i previše.

Zato je Silvo radnje govorio o nastojanjima Togrelovih radnika, gdje upravo sada obavljaju studij rada odnosno radnih procesa. Zadužili su ljudi za posmatranje, a oni će zatim svoje konstatacije sažeti u prijedlozima za poboljšanje samog procesa rada, a s time uštediti na vremenu, materijalu te pogonskim troškovima. Računaju da će se time nakon obavljenog posmatranja uštedjeti 30 do 50%, a sve će prijedloge tekuće sprovoditi u proizvodnju i neće čekati konačne rezultate. S tim će iskoristiti mnogo unutarnjih rezervi koji su sada prisutne zbog slabije pripreme rada, upotrebe različitih oruđa, strojeva itd.

Pored toga u Togrelu još ima mnogo posla za sve radnike koji su spremni svoje znanje i iskustva upotrijebiti i s tim poboljšati poslovanje. Naime u proizvodnji se svakog dana pojavljuje mnogo problema koje tekuće moraju rješiti, tako da bi tek njihova povezanost s „razvojnicima“ mogla dati cijelovitije rezultate.

(gr)

šavati. Radi se prije svega o izradi različitih neserijskih i netipskih elemenata, što su inače radili i ranije, ali autori te prijedloge nisu prijavljivali komisiji za inventivnu djelatnost i tako ostali bez zasljenih nagrada. Nadajmo se da će tu dosadašnju praksu u budućem odbaciti i to je sigurno jedino pravilno.

(gr)

MID i razvojni odjeli

Za okruglim stolom o masovnoj inventivnoj djelatnosti (MID) koju je pripremilo uredništvo „Dela“ i koja je već nedavno bila objavljena u „Sobotni prilogi“, bilo je postavljeno i pitanje, što čine stručne i razvojne službe u organizacijama udruženog rada za animaciju masovne istraživačke djelatnosti. Sada dajemo odgovor Mirka Doberška iz općinske istraživačke zajednice u Celju koji je po našem mišljenju dao najjasniji odgovor. Prosudite sami.

„Mislim da se masovna inventivska djelatnost ne razvija zadovoljavajuće upravo zbog toga, što smo za sada još pre malo razvili njenu nadgradnju — razvojne odjele i istraživačke jedinice u organizacijama udruženog rada. Upravo su razvojni odjeli oni koji mogu bitno poboljšati kvalitet masovne inventivske djelatnosti. (Potcrtao: gr)

Na jednoj strani masovna je inventivska djelatnost nekakav pojednostavljen i jako neposredan prijenos tehničkih i istraživačkih dostignuća u proizvodnju, a ujedno je razgibana inventivska djelatnost i izvor povratnih informacija, podataka o problemima koje bi trebali rješavati radnici u razvojno istraživačkim službama. Naime radnicima uz strojeve često se radaju takva pitanja, koja sami ne mogu rješiti, tako da bi tek njihova povezanost s „razvojnicima“ mogla dati cijelovitije rezultate.“

(gr)

Profesionalni animator da ili ne

Kada se razgovara o inventivnoj djelatnosti često se stavlja i pitanje je li svrhovito imati u radnoj organizaciji profesionalnog tajnika odnosno animatora za podsticanje masovne inventivne djelatnosti. Prema iskustvima u drugim radnim organizacijama, u kojima već imaju radnike zadužene za inventivnu djelatnost možemo tvrditi da oni sigurno opravdavaju svoj rad. To se prije svega vidi po broju prijava, koji je jako porastao poslije zapošljavanja profesionalnog animatora za to područje.

Mnogima sine neka ideja, na koju kasnije zaborave, ako nema nikoga tko bi jim pomočao u njenoj realizaciji, odnosno tko bi jih podsticao da je obradi do kraja i pri tome nudi stručnu pomoć. Ako takav animator ide od radnika do radnika, od stroja do stroja i podstiče radnike da izrečene ideje i ostvare, onda je njegov rad zbilja više nego potreban.

Razmislimo malo više o tome i u Pioniru i ne odbijamo taj prijedlog već unaprijed, kao — eto, opet će se povećati režija. Plodovi profesionalnog animatora inventivne djelatnosti još će se dugo okamačivati našoj radnoj organizaciji koja bi s vlastitim znanjem, masom korisnih prijedloga, tehničkih poboljšanja, možda čak izuma, sigurno postala sposobnija i efikasnija.

(gr)

MKI sve snažniji

Odmah na početku moramo pohvaliti Marjana Zupanca, direktora ooura MKI, koji nas je samoinicijativno pozvao da bi čitaocima glasila posredovao cijeli niz informacija o djelatnosti tog ooura, koji osjeća potrebu i nalazi vremena kako bi i ostale radnike Pionira upoznao sa stvarima koje se dogadaju u

njihovoj sredini. Bilo bi dobro da ga i drugi u tome slijede.

Oour Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije organizirala se i konstituirala prošle godine sa svim samoupravnim organima. Dosta truda i vremena, prije svega vodećih i vodstvenih radnika i samoupravnih organa zahtijevalo je usklajivanje i usvajanje samoupravnih općih akata s kojima su napravljena jedinstvena mjerila za određivanje prava i obveza iz rada u osnovnoj or-

Kadrovska struktura ooura MKI kako je heterogena. Sačinjavaju je radnici raznih kvalifikacija i struktura: strojari, vozači, održavatelji, automehaničari, bravari, limari, autolakireri, električari, vodovodni instalateri, instalateri za centralno grijanje, građevinski limari itd.

ganizaciji. Još će biti potrebno neko vrijeme da ih svi radnici upoznaju i prihvate.

Društvenopolitičke organizacije pomagale su da su se prije svega radnici „Novomontaže”, koji su se pored radnika ooura SPO i ooura MKO udružili u sadašnju oour MKI uspješno uključili u samoupravne, društvenopolitičke i druge djelatnosti u okviru ooura i radne organizacije. U tu su svrhu pored ostalih aktivnosti organizirali i više prijateljskih i sportskih susreta.

Trenutno 820 radnika udružuje svoj rad u oouru, a organizirani su u 6 sektora i zajedničkim djelatnostima sa jako raznolikim djelatnostima i uvjetima stjecanja dohotka od sasvim radioničke, tesarske do kombinirane proizvodnje.

Pored toga dopunjevali su svoje djelatnosti, što je zahtijevalo i nekoliko organizacijskih i statutarnih izmjena, a za postizanje boljih uspjeha u poslovanju neke su organizacijske izmjene još u toku.

U sektoru AS organizira se prodajna služba po zaključenom sporazumu sa IMV-om po sistemu „staro za novo”. Sektor strojne instalacije uvodi djelatnost plinskih instalacija, a kovinarski proizvodi razvijaju programe aluminij.

Sektor elektroinstalacije teži u što većoj mjeri organizirati radioničku pripremu elemenata te tako smanjiti troškove prijevoza i boravka radnika na terenu.

Pored toga u oouru su razvijali i dopunjavali više proizvoda za radioničku proizvodnju.

Sektor niske gradnje se tehnološki i organizaciono sa zajedničkim nastupom na gradilištima povezivao sa najjačim sektorom u oouru „mehanizacijom”. Konstatiraju da su mehanizacija i vozni park zastarjeli što prouzrokuje dosta troškova i rada na održavanju, a u obnovi predstavlja veliki problem ograničavanje uvoza.

Uveli su i jedinstvenu poslovnu dokumentaciju za sve sektore. Na nivou ooura udružene su tehnička, komercijalna, opća i finansijska funkcija. Na efikasnost vođenja ooura i izvođenje zajedničkih akcija negativno utječe lokacijska rascjepkanost sektora i službi.

Za postizanje stabilnijeg porasta proizvodnje, veće akumulativnosti i smanjenja troškova smatraju da je neophodno djelatnosti udružiti i organizirati na što manjem broju lokacija. U tu svrhu već su započele investicione pripreme za izgradnju novih proizvodnih prostorija na Cikavi, gdje

Malodušnost

U razgovoru sa Marjanom Zupancem, direktorom ooura MKI sugovornik se dotakao i dohodovne povezanosti medju oourima koja je ovakva kakva je sada, po njegovom mišljenju slaba. Konstatira da taj oblik pozivanja nije najbolji, a i sam tehnički kadar dosta je maloštan i neodgovoran, jer se ne angažira dovoljno, što je posebno došlo do izraza u posebnim radnim jedinicama u Sarajevu i Libiji. Zato predlaže da svi zajedno potražimo jedinstven model organizacije koji bi otklonio tu slabu stranu našeg ourovskog pozivanja bar djelomično, ako već ne u cijelini.

(gr)

bi se kod strojnih instalacija koje su tamo locirane, iz Adamičeve preselile i elektroinstalacije, a sredstva od prodaje sadašnjih prostorija u Adamičevi uključila bi se u finansijsku konstrukciju nove investicije.

Prošle se godine oour MKI, koji je trenutno drugi najjači oour po realizaciji i po broju zaposlenih u RO, sa svojim djelatnostima uspješno uključio u izvođenje svih radova u

Sadašnje radne površine u sva četiri sektora iznose 7000 m² u zatvorenim prostorijama i 16000 m² na otvorenom.

okviru Pionira, a i prema vani. Nakon završetka radova na olimpijskim objektima u Sarajevu dobili su mnogo priznanja od investitora za dobro obavljen posao.

Pokazali su se i u Sebhi usred Libijske pustinje na projektu Z-1800. Ove su godine više angažirani na području Poreča, gdje su svi radovi vezani na izuzetno kratke rokove, a izvode i miniranje, za što su ranije plaćali kooperantima znatna sredstva.

Sve to već pokazuju prve rezultate, jer su po rezultatima prvog tromjesečja u usporedbi sa istim razdobljem prošle godine povećali realizaciju za više od sto posto.

Pored zadataka koje su zatrali u „Programu dugoročne ekonomski stabilizacije” koji pored općih opredjeljenja sadrži i konkretnie kratkoročne i dugoročne zadatke svih sektora i službi, nastoje na dohodovnom povezivanju s ostalim oourima prilikom nastupa na što više gradilišta u cilju da kroz poboljšanje tehnologije, bolje pripreme i organizacije rada traže rješenje za povećavanje akumulativnosti i osobnih dohodata, ali ne s automatskim povećanjem faktora prodajne cijene.

Gradimo pivovaru u Bihaću

Radnici građevinskog sektora iz Novog mesta su prošle godine u srpnju (julu) započeli

građevinske radove na izgradnji velike pivovare koja će djelovati u sklopu SOUR-a PPPK Krajina iz Bihaća. Gradilište se nalazi u industrijskoj zoni u neposrednoj blizini mjesta. Pogled na njega je veličanstven, jer će površina novoizgrađene pivovare iznositi oko 14 tisuća m², što se vidi i na fotografijama koje objavljujemo u rubrici „Foto reportaža“.

Projekt za pivovaru koja će godišnje pripremiti 250 tisuća hektolitara toga omiljenog pića napravio je projektni zavod „Srbija-projekt“ iz Beograda. Radnici našeg projektivnog biroa prilagodili su ga sistemu montažne gradnje i elementima koje izrađuje Togrel; a radnici iz Togrela obavljaju i montažu. Inače je na gradilištu prosječno 100 Pionirovih radnika pored naših kooperanata; a tih će biti još više kada budu počeli obrtnički radovi. Opremu montiraju radnici Energoinvesta iz Sarajeva. Sva je oprema iz Čehoslovačke. Isto tako i sastava tehnologija kuhanja piva.

Po osnovnom predračunu vrijednost građevinskih radova iznosi oko 750 milijuna. Ocjenjuje se da će konačna vrijednost svih građevinskih radova iznositi više od dvije milijarde dinara. Dio sredstava dao je i Pionir, jer se pojavitujemo i kao suulagači, doprinijeli smo 140 milijuna dinara. Sada se odvijaju radovi na dvije lamele od ukupno tri, jer investitor za prvu lamelu još nije uspio dobiti sve sugglasnosti za građevinsku dozvolu.

Prilikom naše posjete u travnju (aprili) zaključivala se treća faza građevinskih radova na lameli C, a bilo je obavljeno i više od polovine radova na B lameli. Radovi se odvijaju po planu. Sa radnicima i materijalom do sada nije bilo problema, imali su samo neke neugodnosti zbog slabog vremena, tako da nisu mogli raditi i zbog vjetra koji im je pošteno pomiješao račune. Inače su radili i po zimi, ali samo u unutrašnjosti objekta, jer je vani ipak bilo previše hladno. Voda gradilišta je Marijan Berkopć, koji je ove godine izabran i za podpredsjednika radničkog savjeta u oouru. Stane Leban je njegov pomoćnik, obračun sastavlja Vlado Posavec, Sadik Avbdić je skladištar, o naselju i nabavci brine Jusuf Buljubašić, a poslovodne poslove obavljaju Jozo Mihajlović i Nedžo Perić.

(Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje z 11. strani)
Uz ovo moramo reći i to da nemaju ni jedne administratorke. Vjerojatno im u Bihaću gdje ima mnogo lijepih mladih djevojaka i ne nedostaje previše.

Uz ovo recimo još i to, da u industrijskom centru gdje raste pivovara već stoji skladište krumpira koje je izgradio Togrel i da se vode razgovori o gradnji kotlarnice koja bi uskoro trebala započeti. U ovom radoblu bio je u okviru tog gradilišta izgradjen i vojni objekt 3421 za bihaćku vojnu poštu, čija vrijednost iznosi 62 milijuna dinara i to za rekordnih šest mjeseci, za što radnici gradevinskog sektora iz Novog mesta sigurno zaslужuju pohvalu.

Posao u Bihaću je za Pionir dobio naš sarajevski oour Investgradnja i tako mi pionirovi oremo ledinu u privrednoj suradnji među pobratimljjenim općinama Novo mesto i Bihać. Za takvu suradnju su pored suradnje na kulturnom i sportskom području obje društvenopolitičke zajednice jako zainteresirane i nadajmo se da će se i nastaviti i još više proširiti.

(gr)

štiti koji tjedan dopusta, tada pak konstatiramo da smo regresu izopčili njegovu prvo bitnu ulogu. Regres je naime za većinu radnika samo nekakav dodatak na skupoču uz osobni dohodak. Pored toga uglavnom je samo pjesak u oči, kao, pa ipak ste nešto dobili za dopust.

Izrodio se i sam sistem rasprodjele, pa i visina regresa poteže burne debate među radnicima. Tako je bilo i na zadnjoj sjednici novoizabranoj radničkoj savjetu radne organizacije, kada se odlučivalo o visini regresa. Pri tome smo skoro zaboravili kako bi kao mjerilo visine regresa za godišnji odmor pored osobnog dohotka radnika moralо poslužiti i mjerilo njegovih materijalnih i socialnih prilika. Ne bi bilo suvišno ni pitanje, pripada li zbilja svim radnicima regres za godišnji odmor. Može li ga mirne savjesti uzeti netko tko ima tako visoke dohotke da mu on nije potrebam.

(gr)

Nove cijene

Od prvog svibnja (maja) stupile su na snagu nove cijene prehrane i noćenja u samičkim domovima, radničkim naseljima te u odmaralištima. Prehrana (tri obroka) i prosječna cijena stanova u samičkim domovima odnosno radničkim naseljima po novom je cjeniku u prosjeku skuplja za 15 posto u usporedbi s dosadašnjim cijenama. Različita je preraspodjela cijena za pojedine obroke, a najviše se povećala cijena ručka.

Izraženo po vrijednosti poskupljenje hrane i stanova iznosi 950 dinara mjesečno. Uz ovo treba reći i to da skoro

	Regresirana cijena	Ekonomска cijena
doručak	32	70
ručak	106	200
večera	59	120
užina	90	130

niti jedan radnik ne dobija sva tri obroka hrane. Poskupio je i toploj obrok za vrijeme radnog vremena i to za dobra 35 postotka. Zajedno s time povećava se i mjesecni iznos regresa sa 1.400 na 1.800 dinara, što iznosi 82,00 din dnevno i jednak je za sve radnike. Dakle, za izvještavanje smo

odmarališta su u prosjeku skuplja za 25%, a malo više neki domovi uz more i prikolice, za koje je jako skupo kampiranje. Veće je poskupljenje i za planinarska odmarališta, ako se radi samo o jednom ili dva noćenja.

MIHA ŠLEJKOVEC

MIHA DUH NOVI PREDSEDJEDNIK

Novoizabrani radnički savjet radne organizacije je na svojoj redovnoj sjednici, koja je bila 9. svibnja (maja) u sobi za sjednice nove Pionirove poslovne zgrade u Ločni, saglasno izabrao Mihu Duha iz MKI za predsednika, a Zdravka Tomše iz gradevinskog sektora Krško za njegovog zamjenika u idućem dvogodišnjem mandatu.

pozvani svi i za njega smo također svi odgovorni, ne samo poslovodni radnici, predstavnici društvenopolitičkih organizacija i radnici koji se profesionalno bave izvještavanjem.

(gr)

Naše mišljenje

U 12. broju „Delavske entnosti“ koji je izšao 29. ožujka (marta) ove godine u članku „Što o tome mislite vi?“, bio je i SGP „Pionir“ ubrojen među pet najvećih dužnika Elektrogospodarstvu (Elektroprivrede). Pisac članka Ciril Brajer ukupni dug (103 milijuna dinara) nije razdijelio na pojedine organizacije udruženog rada, tako da čitatelj nema pravi uvid u stvarni dug naše radne organizacije.

Utvrđeno je kako je autor priloga kao osnovu upotrijebio informaciju sektora za ekonomiku i financije Elektrogospodarstva Slovenije koji navodi slijedeće dužnike: IMV 26.015 milijuna, Iskra Telematika 9.544 milijuna, Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj 9.444 milijuna, Elektrokovina 1.794 milijuna i SGP „Pionir“ 1.002.000,00 dinara duga.

Analizirajući Pionirov dug utvrdili smo da ga predstavljaju računi od kojih je čak dva naest računa bilo ukupne vrijednosti oko 127 tisuća dinara na temelju našeg vraćanja storniranih, tako da je stvarni dug bio oko 875 tisuća dinara. Do zakašnjenja s plaćanjem je došlo zbog prekasne dostave potvrđenih računa iz naših ooura u Internu banku. Plaćanje računa bez potvrde ooura nije u skladu s internim aktima Pionira, zato ga Interna banka ne sprovodi.

Pionirovi se radnici uz ovo pitaju koliko smo već sredstava iz dohotka udružili za razvoj elektroprivrede i pokrivanje manjkova te kakav je prosječni osobni dohodak u elektroprivredi i gradevinarstvu, a posebno u Pioniru.

Zanima nas i to kako bi izgledalo kad bi sve organizacije udruženog rada objavile spiskove svojih dužnika u sredstvima javnog informiranja.

JOŽE PETERLIN

Kako u inozemstvu?

Među jugoslovenskim radnicima koji rade u inozemstvu postoje velike razlike u načinu obračunavanja i načinu isplate osobnih dohotaka, posebno među onima u državama u razvoju, gdje radi od 30 tisuća naših radnika. Zato je često dolazilo i još dolazi do prekida rada. Dohotci se naime obračunavaju u konvertibilnoj valuti, a ponegdje se u cijelosti isplaćuju u dinarima, ponegdje djelimično u valuti države, gdje se radovi izvode, a drugdje opet djelimično u konvertibilnoj valuti. Jer je radničko učešće osobnog dohotka neprestano raslo zbog tečaja dinara, organi upravljanja u pojedinim oourima „smanjivali“ su osobne dohotke radnika s obračunavanjem vrijednosti dolara po nižem tečaju, što je dovodilo i do sudskih sporova. Zbog svega toga u Jugoslaviji se već skoro godinu dana priprema društveni dogovor s kojim bi trebali odrediti odnos osobnih dohotaka u državi i na radu u inozemstvu. Cilj dogovora također je i uvažavanje zakona o udruženom radu za radnike na inozemnim gradilištima koji do sada nije svudje bio uvažen (samoupravno organiziranje, prava i dužnost itd.). Usprkos tomu, još uvek nisu postignute suglasnosti o ključnim pitanjima i sve ukazuje na to da taj dogovor neće tako brzo ugledati svjetlo dana.

Uglavnom se radi o određivanju odnosa između osobnih dohotaka u zemlji i u inozemstvu koji je, po općem ubjedjenju, neopravданo visok, naime sada iznosi 1:5. Pored toga među raspravljačima se pojavljuje mišljenje da bi osnova za obračun ipak morala biti prosječan jugoslavenski, a ne republički, odnosno pokrajinski osobni dohodak. Zato dogovor sadrži načelno rješenje da se osobni dohotci u tako zvanim detaširanim radilištima obračunavaju u dinarima.

Također je predloženo da se ubuduće u inozemnoj valuti može najviše isplatiti 70 posto

osobnog dohotka, ali isključivo u valuti države u kojoj se radi. To stajalište u cijelosti podržava Odbor skupštine SFRJ za rad, zdravstvo i socijalnu politiku, dok ga sindikat odbija. U sindikatu misle da radnicima pripada dio deviznog dohotka kojeg naše organizacije zarade u konvertibilnoj valuti i da bi s ukidanjem devizne zarade diskriminirali radnike na investicijskim radovima u inozemstvu.

Povodom pripreme društvenog dogovora zauzimaju se i za to da bi to mogla biti i osnova za izjednačavanje položaja svih Jugoslovena na radu u inozemstvu, također i diplomatiskih predstavnika itd. Bit će se potrebno dogovoriti i s obzirom na radnike koji dobivaju devizne dnevnice za službena putovanja u inozemstvo, jer ne postoje nikakavi razlozi da bi oni bili u povoljnijem položaju od radnika na gradilištima. Zato se pojavljuje ozbiljna bojazan da bi zbog ukidanja devizne zarade moglo doći do smanjenja obima rada u inozemstvu.

Sve ukazuje na to da društveni dogovor neće tako brzo doći na dan. Do tada će se problemi na radilištima u inozemstvu gomilati, a razlike među jugoslovenskim radnicima još više produbljivati. Na žalost.

(gr)

Poboljšanje standarda

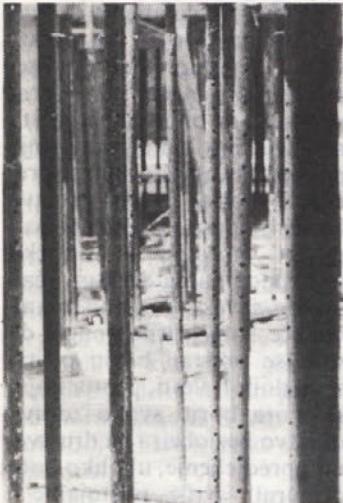
U saveznom komitetu za rad, zdravstvo i socijalnu politiku pripremaju društveni dogovor o osiguranju standarda koji će, kako je predloženo,

važiti prilikom poskupljenja proizvoda i usluga važnih za život.

Naglo slabljenje životnog standarda dovelo je dobar dio stanovništva na rub opstanka. Zato je na podsticaj sindikata zaključeno da svako poskupljene kruha, brašna, šećera, mesa, mlijeka, stavarina, komunalnih doprinosa i električne u buduće ujedno prati i povećanje primitaka najugroženijih kategorija stanovništva. Ta odredba iz društvenoga dogovora o osiguranju standarda važit će za radnike koji dobivaju dječiji dodatak, umirovljenike sa zaštitnim dodatkom, za one koji primaju socijalnu pomoć, dake i studente stipendiste te nezaposlene koji čekaju na posao i koji dobivaju materijalnu pomoć općina.

U prošloj je godini svaki četvrti radnik dobio manje od 10 tisuća dinara osobnog dohotka mjesečno, a ti podaci pokazuju da je velikom dijelu stanovništva potrebna socijalna zaštita. Zato su mnogi ouri već prije usvajanja društvenog dogovora stupili u akciju za osiguranje standarda radnika s najmanjim primanjima.

(gr)

OSLOBOĐENI PARTICIPACIJE

Svi radnici čiji prosječni mjesečni dohodak nije veći od 8.200 dinara po članu obitelji oslobođeni su doplate za troškove zdravstvenih usluga (participacije). Te su doplate oslobođeni i poljoprivrednici koji su oslobođeni plaćanja za zdravstvenu zaštitu. To oslobođenje važi i za članove obitelji korisnika sa kojima živi u zajedničkom domaćinstvu, ako ih korisnik izdržava. Tako je odlučila komisija skupštine Zajednice za socijalnu zaštitu Slovenije za uskladivanje programa socijalne zaštite koja je u ožujku (martu) raspravljala o privremenom uputi za oslobadanje doplate za troškove zdravstvenih usluga.

Izbori

Premda su izbori delegata za samoupravne organe u Pioniru već iza nas, dobro je dotaknuti se pitanja izbornog sistema, jer on u posljednje vrijeme pobude dosta pažnje.

Izborni je sistem jedno od osnovnih pitanja političkog sistema od koga je ovisno njegovo djelovanje. Zato se sada više puta može čuti pitanje, treba li taj sistem mijenjati i dopunjavati ili ga je samo potrebno dosljednije sprovođiti.

Uloga izbora bitno se izmjenila s uvodenjem delegatskog sistema. S izborom tek počinje odnos između birača i izabranih. Ipak izbori ostaju najdemokratičniji način biranja ljudi koji trebaju obavljati odgovorne funkcije u društvu.

Pored toga sve je prisutnije pitanje jednoga ili više kandidata odnosno zatvorenih ili otvorenih kandidatnih lista. Ispitivanja izbora pokazuju da se u praksi uglavnom upotrebljavaju zatvorene liste, a da su ljudi naklonjeniji otvorenim listima kandidata. Zatvorene liste ne bi bile problematične, kad bi bile zaključak dobro obavljenih predizbornih aktivnosti. Prednost otvorenih liste je u tome da stvarno omogućava izbor, a ne samo referendumsko potvrđivanje odnosno odbijanje predloženih kandidata.

Referendumi pred vratima

Od prvog srpnja (jula) 1984. svi oouri i obje radne zajednice moraju raspisati i izvesti referendum za usvajanje slijedećih samoupravnih općih akata:

- Samoupravni sporazum o udruživanju u SOUR Adriagradnja Rijeka sa sjedištem u Lovranu,
- izmjene i dopune Samoupravnog sporazuma o radu u inozemstvu,
- izmjena glavne djelatnosti OOUR građevinska operativa Metlika
- izmjene Samoupravnog sporazuma o udruživanju OOUR-a u RO i izmjene Statuta RO zbog izmjene glavne djelatnosti OOUR Investgradnja Sarajevo i RZ društveni standard za sve ooure i radne zajednice koje za te izmjene još nisu raspisale referendum.

Vizija i stvarnost

U zadnje vrijeme govorimo o cijelom nizu kriza koje su nas, naše društvo i uopće cijeli svijet pritisnule. Govor se o ekonomskoj, političkoj i moralnoj krizi našeg društva. Mogu se čuti i razgovori o krizi marksizma, a s tim u vezi su i dvoumljenja o samoupravljanju.

Naš sistem socijalističkog samoupravljanja sigurno je jedan od najnaprednijih društvenopolitičkih sistema u svijetu. Ali kao takav još ne znači da nas ne bi mogli prestići mnogi konzervativniji društveni sistemi, ako budemo za njima zaostajali bilo tehnološki, znanstveno, ekonomski — organizacijski, po produktivnosti rada, po broju inovacija i izuma itd.

Edvard Kardelj je jednom socijalizam objasnio riječima: „Socijalizam znači stalno razvijanje čovjekove osobnosti i odnosa među ljudima. Socijalizam znači i više radosti, više slobode, prijateljstva i drugarstva“. U sadašnjem se kriznom trenutku pojavljuje pitanje, nismo li u svom — bez sumnje opravdanom — stremljenju za što bržim materijalnim i privrednim razvojem našeg društva počeli zaboravljati na tu drugu — ništa manje važnu — stranu „naše socijalističke budućnosti“. U zadnjem smo razdoblju previše gradili isključivo na motivu stjecanja dohotka, što je ekonomski sigurno opravданo, a previše smo u pozadinu potisnuli druge komponente i motive čovjekovog stvaralaštva. Graditi sve samo na materijalnoj motivaciji, na kategoriji dohotka — sigurno je tako jednostrano — možda čak i više — nego graditi sve samo na intelektualnoj ili moralnoj motivaciji.

U tome su sigurno naše najveće, još neiskorištene ljudske rezerve. U našem društву — a posebno u mladoj generaciji — postoji ogromno stvarne stvaralačake inovativne energije koja do sada zbog cijelog niza uzroka nije mogla u cijelosti doći do izražaja i uvažiti se u punoj mjeri. Potrebne su nam dakle nove drske, hrabre ideje na svim područjima društvenog živo-

ta. A upravo bi savez komunista, kao glavna subjektivna snaga našeg društva, morao za to dati najveći podsticaj.

Najveća opasnost koja nam danas preti nije u tome što smo se našli u privrednim teškoćama. Najveća je opasnost u tome da ni jedan trenutak ne zakasnimo, kada moramo, dok je još moguće, zakočiti negativne procese.

Upravo zbog toga jer smo počeli bivati neodlučni, jer nam počinje nedostajati političke volje, odlučnosti, revolucionarne neusnoljivosti da napravimo odlučujući korak napred od dosadašnje (neuspjene) prakse kako bi konačno prelomili to, da snosimo sve konsekvence — za svakoga i protiv svakoga — počela je blijedjeti vjera u socijalizam, povjerenje, u socijalističku perspektivu te izbjegavati malodušnost, bezbržnost, pričuvanje ne pravih prijatelja i ne pravih ideja.

Upravo ta neobična bezbržnost prema negativnim pojавama svih vrsta u našem društvu, ta nerazumljiva popustljivost (ili nemoć) prema svim tim pojavama koje već dobivaju dimenzije socijalnih bolesti, naša su glavna slabost.

Prečesto svaljujemo odgovornost za sve to na nerazvijene samoupravne odnose, na nerazvijenost samoupravljanja, a ne pitamo se nije li ta nerazvijenost samoupravljanja posljedica toga što smo se prekinuli boriti protiv pojava koje su opasno počele potkopavati moralnu i političku supstancu našeg društva i čak samog saveza komunista kao vodeće subjektivne snage, da smo se prestali boriti protiv socijalnih bolesti, protiv kojih se mora boriti svako zdravo društvo bez obzira na društveno opredjeljenje, ukoliko hoće osigurati svoje postojanje i daljnji progresivni razvoj.

Ovaj je tekst sažetak dužega uvodnika pod istim naslovom kojega je za „Teorijo in praksu“ — reviju za društvena pitanja — napisao predsjednik uredničkog vijeća Boris Majer. Čitaocima glasila Pionir predstavljamo ga zbog toga što se i medu radnicima i članovima saveza komunista u našoj radnoj organizaciji pojavljuje cijeli niz sumnji o našem socijalističkom putu u „kraljevstvo slobode“. Nadajmo se da smo svima njima ulili bar malo vjere i ako ćemo ih s ovim bar malo probuditi tekst će svakako opravdati objavljuvanje na ovim već jako skromnim stranicama glasila. (gr)

Bit će potrebno kažnjavati

Kada sam prije koju godinu s fotoaparatom hodoao po gradilištu, uvijek me je pratio voda gradilišta koji je brinuo da svi radnici koji su bili fotografirani na objektu pod dizalicom imaju na glavi zaštitni šljem. Obično su s njome noružali i mene, pa propis je propis.

Danas je sasvim drukčije. Na gradilištu su radnici sa zaštitnim šljemom već prava rijetkost i zato ih uvijek pokušavam uhvatiti u objektiv kamere. Vjerojatno je propis još uvijek isti, samo ga se oni koji su odgovorni sprovoditi ga ne pridržavaju. Trebalo bi ih materijalno kazniti, a ne samo opominjati, pa bi se i te zaštitne mјere svi pridržavali. Što o tome mislite vi, odgovorni drugovi?

(gr)

Pohvala

Obiskovalci počitniškega doma v Bohinju se nemalo začudijo, ko zvedo, da je ta naš dom star že deset let in da je kljub velikim zasedenostim vse leto tak kot nov. Za to ima zasluga predvsem njegova oskrbnika Lavrencija Flak, ki zna s svojo avtoritetom napraviti red in poskrbeti za čistost prostorov in opreme ter s tem prispeva k temu, da se v domu počutimo kot doma.

Poleg vsakdanjih opravil, pa je bila Lavrenčiji letos zaupana še ena pomembna naloga. Obiskovalcem doma je morala prodajati letne smučarske karte in to po nižji ceni, kot velja celodnevna karta v prosti prodaji. Tako smo uspeli povrniti sredstva, ki smo jih vložili v nakup desetih letnih vozovnic za smučanje na Voglu, nekaj denarja pa je celo ostalo. Poleg dolge smučarske sezone je k temu pripomogla tudi naša Lavrenčija, za kar se ji preko glasila zahvaljujemo, če že ne moremo vplivati na to, da bi jo za njeni večletno vestno delo tudi nagradili.

BONOVI SU KOČNICA

Radnici RZZP utvrđuju kako im termin određen za užinu ne odgovara i žele da se premjesti na neki raniji sat. Ali tu postoji dosta teškoća. Jedna od kočnica sigurno su i vrijednosni bonovi za prehranu, jer se obično zataknje upravo na kraju linije za podjelu hrane. I to zbog toga jer kuharice moraju križati iznose na kartonima. Vjerojatno bi se sve to brže odvijalo, kad bi se vratili na stare bonove i otvorili još jednu blagovaonicu, a radnicu koja je do sada obavljala taj posao zaposlili na pripremanju i dijeljenju obroka. Sada, kada imamo jedinstvenu cijenu za sve obroke, to bi bilo utoliko lakše i sve bi se vjerojatno brže odvijalo, tako da bi radnici RZZP i Interne banke mogli prije doći na red. Vjerojatno bi uštedjeli neki dinar od sredstava za tiskanje bonova, jer sadašnji sigurno nisu jeftini. (gr)

Boni so ovira

Delavci DSSS ugotavljajo, da jim ne ustreza termin, ki jim je določen za malico in si želijo, da bi bil prestavljen na zgodnejšo uro. Vendar je tu precej težav. Ena od ovir so prav gotovo tudi vrednostni boni za prehrano, saj se ponavadi zatika ravno na koncu linije za razdelitev hrane. In to zato, ker morajo kuharice črtati zneske na kartončkih. Verjetno bi vsa stvar hitreje stekla, če bi se vrnili na stare bone in bi odprli še drugo jedilnico, delavko, ki je do sedaj opravljala to delo, pa zaposlili pri pripravljanju in razdeljevanju obrokov. Sedaj, ko imamo enotno ceno za vse obroke, bi bilo seveda to toliko lažje in vsa stvar bi prav gotovo hitreje stekla, tako da bi tudi delavci DSSS in interne banke lahko prišli prej na vrsto. Verjetno pa bi prihranili kakšen dinar tudi pri sredstvih za tiskanje bonov, saj sedanji prav gotovo niso poceni. (gr)

Tekmovanje kovinarjev

Tretjega proizvodno-delovnega srečanja kovinarjev novomeške občine, ki je potekalo v Centru usmerjenega izobraževanja „Boris Kidrič“, IMV, Iskri in v naši delovni organizaciji, se je udeležilo tudi pet delavcev Pionirja, in sicer vseh pet iz tozda MKI. Tekmovanje je obsegalo poznavanje samoupravljanja, varstva pri delu ter same stroke, tako teoretično kot praktično. Od 59 prijavljenih je tekmovalo samo 37 kovinarjev in to v desetih poklicih, kar kaže na premajhno zanimanje delavcev kovinarske stroke za takšna srečanja ali pa je vzrok za skromno udeležbo kje drugje.

In kako so se uvrstili naši predstavniki? Janez Hervol je bil med sedmimi varilci REO peti, ravno tako Ante Arabadič med šestimi varilci MAG, Matjaž Kovačič je med dvema mehanikoma diesel zasedel drugo mesto, med sedmimi mehaniki otto je bil Marko Pavlič drugi, Darko Zupančič pa šesti. Rezultati so dokaj skromni, prav gotovo pa ne moremo biti zadovoljni tudi s številom nastopajočih, saj je v Pionirju mnogo več kovinarjev in avtomehanikov, verjetno pa tudi niso tako slabi, da se ne bi mogli kosati z ostalimi delavci iz novomeške občine. Zakaj potem skrivanje in nezainteresiranost?

(gr)

Lep uspeh Matjaža Kovačiča

Na prvem delovnem srečanju kovinarjev dolenjske regije, ki je potekalo 12. maja v Novem mestu, Črnomlju in Semiču, sta med 61 tekmovalci nastopila tudi dva delavca Pionirja. Marko Pavlič je med avtomehaniki Otto zbral 652 točk in zasedel peto mesto, Matjaž Kovačič pa 869 točk in je bil v kategoriji avtomehanikov Diessel drugi, s tem pa si je pridobil pravico nastopa na republiškem tekmovanju. Ob tem uspehu mu iskreno čestitamo in želimo, da na republiškem srečanju kovinarjev uspešno zastopa našo delovno organizacijo in tudi dolenjsko regijo.

(gr)

Tudi takšni so med nami

Med pionirjevimi delavci so tudi nekateri, ki se ukvarjajo z nenavadnimi stvarmi. Eden takih je prav gotovo tudi Senad Durmič, ki sicer dela ko strojni ključavnica v sektorju kovinskih izdelkov tozda MKI. V svojem prostem času se ukvarja s potapljanjem, zaradi česar smo ga tudi obiskali.

Senad je že dve leti član kluba za podvodne aktivnosti (KPA) iz Novega mesta. Doma je iz Metlike, kjer se je ob gledanju televizije že zelo zgodaj navdušil za svet pod vodno gladino. Po zaposlitvi v Pionirju se mu je davna želja le izpolnila, tako da se je vpisal v potapljaški tečaj in ga uspešno opravil, sedaj pa je eden najbolj aktivnih mlajših potapljačev v KPA.

Potapljanje je prav gotovo nevaren šport, saj moraš biti za to zelo dobro fizično pripravljen, popolnoma zdrav ter teoretično podkovan, da ne pride do poškodb ali celo do utopitve. Najlažja oblika poškodbe je tako imenovana globinska pijanost, do katere pride pri prehitrem vračanju iz globine, ko se kisik prehitro potroši. Hujša oblika tega je dekompresijska bolezen. Zato sta za potapljanje potrebna najmanj dva, še posebej v začetku potapljaške aktivnosti.

V KPA pa ne gojijo samo potapljanja. Ukvarjajo se tudi s hitrostnim plavanjem ter z podvodno orientacijo. Sedaj jih je v klubu okoli sto. V svojih vrstah imajo tudi večkratnega državnega prvaka v hitrostnem plavanju in pod-

vodnem potapljanju, to je Igor Vidmar, ter sedem samostojnih potapljačev. Letos so zopet pripravili tečaj, katerega cena znaša le simboličnih sto starih tisočakov, povejmo, da za enak tečaj v Ljubljani zaračunajo petkrat več. Novomeški klub bo organiziral tudi republiško prvenstvo v podvodnem potapljanju in hitrostnem plavanju, ki bo 31. junija in 1. julija v Dolenjskih Toplicah.

Senad si je uspel nabaviti lastno opremo: masko, obleko in plavutin, jeklenke pa dobi v klubu. Do sedaj je opravil več kot 13 potopov, naslednje leto pa namerava opraviti izpit za starejšega potapljača. Poleg potapljanja za lastno zadovoljstvo pa s kolegi opravlja za tovarno zdravil Krka tudi tedensko čiščenje črpališč vode za hlajenje, sodeluje pa tudi v ekipo za nujne primere. Dejavnost KPA je namreč družbeno potrebna in zato njeni člani sodelujejo tudi z UJV in teritorialno obrambo. Gre predvsem za iskanje trupel v rekah in ribnikih, kar prav gotovo ni-najlepše delo, nekdo pa ga pač mora opraviti. S tem dobi klub tudi del sredstev za svojo dejavnost.

Senad Durmič je torej strasten potapljač, tako da se še ne bo kmalu umaknil iz podvodnega sveta. Morda se bo ob branju tega skromnega zapisa še kakšen delavec Pionirja odločil in odšel med potapljače. Če lahko verjamemo Senadu, mu prav gotovo ne bo žal, še manj pa dolgas. In prav gotovo mu lahko verjamemo.

(gr)

10. junija se dobimo

V nedeljo, 10. junija, bo SŠD Pionir pripravilo mnogičen rekreativski kolesarski

izlet. Odhod bo ob deveti uri zjutraj, vrnitev pa predvidoma okoli treh popoldan. Proga nas bo vodila skozi Sotesko, Podturn in v Dolenjske Toplice, kjer bo na gozdnini jasi daljša pavza. Proga je dolga okoli 35 kilometrov in ker ni vzponov, se lahko izleta udeležite tudi s Pony kolesi, vabljeni pa ste kolesarji vseh starostnih kategorij, vaši družinski člani in celo vaši prijatelji, ki jim je kolesarjenje v razvedrilo. Vso pot nas bo spremljal kombi z malico in pijačo, tako da se bo lahko izleta udeležilo čim večje število kolesarjev. V primeru slabega vremena bo izlet prestavljen.

Prijave zbira organizator športne rekreacije Davor Rangus osebno ali po telefonu 21—826, int. 226, najkasneje do srede, 6. junija.

Vsi na kolo

Kolesarjenje je izredno lepa in zdrava oblika rekreacije. Želene rezultate pa nam prinaša le, če je naša telesna pripravljenost dobra, zato je spomladanski del rekreacije s kolesom namenjen nabiranju kondicije — kilometrov, da bi kasneje z luhkoto in z veseljem poganjali pedala po cestah naše slikovite Dolenjske.

Odbor za množičnost kolesarskega društva Novo mesto je zato pripravil trikrat tedenško organizirano rekreacijo s kolesi. Zbirališče je pred tovarno zdravil Krka v Ločni, in sicer ob torkih in četrtekih ob 17. uri in ob nedeljah ob 9. uri.

Glede na željo posameznih udeležencev, telesno pripravljenost in starost so kolesarji rekreativci razdeljeni na dve skupini. Prvo sestavljajo družine z manjšimi otroki, otroki do 12 let, ter ostali, ki si žele lažjo obliko rekreiranja. Drugo skupino sestavljajo otroci do 12 let, družine z večjimi otroki in vsi ostali, ki si žele nekoliko zahtevnejšo obliko rekreacije.

Poleg tega pa bodo člani kolesarskega društva pripravili tudi avtobusni prevoz za večje kolesarsko rekreacijske prireditve, kot so: kočevski maraton, maraton Pohorskega bataljona, maraton Franja, Dakijev maraton, celjski maraton in kolesarjenje prijateljstva. V nekaj etapah pa nameavajo prekolesariti tudi Dolenjsko kolesarsko transverzalo. Pridružite se jim tudi vi!

JOŽE PETERLIN

Prijetna ugotovitev

Pred časom sem že hotel napisati nekaj pikrih besed o tem, kako pri Pionirju zaposlavljamo naše štipendiste in upokojence, torej tiste, ki so Pionirju žrtvovali del ali pa celo delovno dobo, in tiste, ki naj bi jih šele sprejeli v svoje vrste. V oči so me namreč zbodli njim namenjeni paketi glasila „Pionir“, ki so lep čas ležali v vložišču. No, potem sem si pač premislil, kajti v vložišču se je število delavcev vsak dan manjšalo, kupi pošte, ki jo vsak dan pripeljejo, pa vsak dan večali, tako da so delo komaj dohajali.

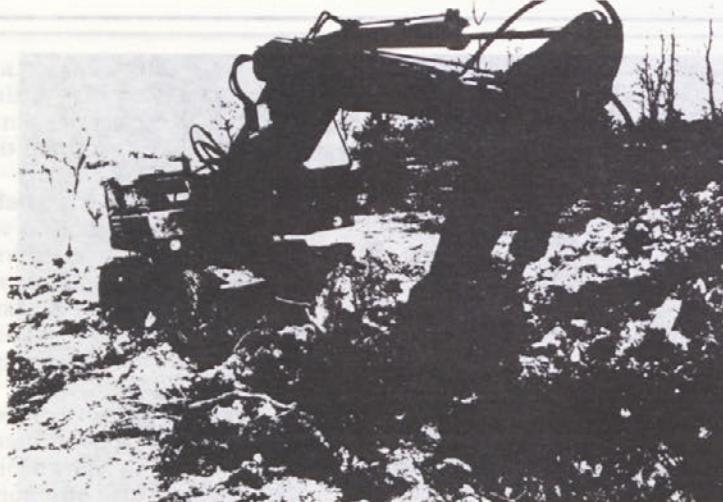
Ob zadnji številki, ki je izšla pred prvi majskimi prazniki, pa sem sklenil, da pač malo pomagam delavcem iz vložišča in jih rešim tistih kupov glasila ter z njimi morda razveselim stare pionirjeve. Pri kuvertiranju glasila (delo je bilo kar naporno) pa sem bil nemalo presenečen. Najprej nad tem, ker sem spoznal, koliko upokojencev imamo, še bolj pa nad tem, ko sem videl, kam vse gre glasilo, ki ga pravljam. Lahko trdim, da ga prejemajo delavci iz vseh jugoslovanskih republik in čeprav morda nekateri s prezirom gledajo na tovarniška glasila, sem prav gotovo lahko ponosen, da ustvarjam takšen časopis. Moje vrstice se namreč berejo po celi Jugoslaviji in ne samo za plotovi Pionirja. Tudi to je nekaj!

(gr)

Halo, halo

Zaradi visoke cene benzinskega goriva in omejene porabe tega se čedalje bolj zatekamo k telefonu kot najprimernejšemu sredstvu za dogovarjanje in sporazumevanje. Seveda se to pozna tudi pri računu PTT, ki ga vsak mesec dobimo, ta pa je vedno večji.

Tako smo tudi pred kratkim dobili izredno visok račun za telefonske storitve in sledil je ukrep, s katerim so še nekateri delavci v DSSS izgubili zunanje linije. Tako so sedaj telefonisti, ki že tako in tako upravičeno stokajo nad oblico dela, še bolj obremenjeni. Delavci, ki nimajo zunanjih linij, sedaj čakajo na naročene pogovore precej časa in marsikdaj se celo zgodi, da zaradi

zasedenosti telefonske centrale in obremenjenosti telefonistov določenih pogovorov sploh ne morejo opraviti.

Po iskušnjah v drugih delovnih organizacijah, kjer so tudi odklapljanje zunanje telefonske linije, lahko trdim, da tudi Pionirju ta zadnji ukrep ne bo dosti pomagal zmanjšati strošek za telefonske usluge. Prav gotovo pa bo dosti dela zaradi tega ostalo slabo ali sploh ne bo opravljeno. Privatnih pogovorov zaradi tega prav gotovo ne bomo zmanjšali.

(gr)

Revija zborov

Na predvečer praznika OF — 27. aprila, je bil drugi večer občinske revije pevskih zborov Novo mesto, kjer je sodeloval tudi naš mešani pevski zbor. Koncert je bil v Šentjerneju, peli so še zbori — moški zbor iz Dolenjskih Toplic, moški zbor iz Šmihela pri Novem mestu, ženski zbor iz Brusnic, Dolenjski oktet, mešani pevski zbor IMV in mešani zbor tovarne zdravil KRKA. Na prvem večeru je pelo prav tako sedem zborov in to v Domu kulturnem v Novem mestu.

Vseh štirinajst zborov je ocenjevala posebna komisija, ki je pri oceni upoštevala izbor pesmi, izvajanje letih ter množičnost zabora. Vsi izbrani zbori so se predstavili 8. maja v Novem mestu, vendar se naš zbor ni uvrstil na ta večer. To je tudi opomin vsem pevcom, ki s svojim nerednim prihodom na vaje zabora onemogočajo intenzivno delo celotnega zabora, da program naštudira tako, kot je potrebno oziroma nujno.

K. B.

Znanje?!

Nedeljski dnevnik je v svoji redni rubriki „Klub šaljivcev“ 29. aprila letos objavil tudi šalo s številko 9360, če jo sploh lahko takoj imenujemo, ki se nanaša na našo delovno organizacijo. Ne vem sicer vzroka, ki je pripeljal njen avtorico Erik Slak iz Mokronoga 200, da je omenjeno šalo poslala „Nedeljcu“, vendar jo vseeno objavljamo tudi v našem glasilu in se javno zahvaljujemo avtorici, saj nam je s tem naredila veliko, pa še brezplačno reklamo.

Morda se bo „vicu“ posrečilo nasmejati tudi koga od nas?

*****

— Igor, ali morda več, kdo je zgradil Akropolo?, sprašuje učitelj.

— Eeee... Mislim, da jo je... SGP „Pionir“ iz Novega mesta!

živa kronika

Kot pripravniki so začeli delo:

DSSS: Jenič Pavle, dipl. gr. inž., Janžekovič Marija, dipl. oec., Bajič Radomir, gr. teh.

TKI: Mikec Bojan, oec.

PB: Ivanetič Darja, dipl. gr. inž.

Delovno razmerje so sklenili:

TKI: Planinc Zdenka, Cindrič Branko (iz TOZD Metli-

ka), Okić Nebojša, Ostružnjak Željko — gr. tehniki

PB: Zadnik Anton, gim. mat., Sobotin Marija, Islamovič Hamida — čistilki

Keramika: Gnjatovič Ranko, Turk Anton, Bruner Vladimir, Arabadžić Radmila, Bukovec Marjan, Kukman Alenka, Popovič Ostroja, Saje Stanislav, Vene Alojz, Hribar Elica in Murgelj Jožica — delavci, Makovec Branko, Glišč Milivoje, Mihajlovič Svetmir, — keramiki

V JLA so odšli:

TKI: Mikec Bojan, oec., Tomljanovič — Torkar Miran, dipl. gr. inž.

PB: Mesojedec Slavko, gr. inž., Zupančič Vojko, gr. teh.

LO: Šašek Marjan — delavec

Metlika: Radenčič France, Pezdirc Jože, Vraničar Vladimir, Dehlič Ivan

Upokojili so se:

DSSS: Vidic Janez, ek. teh., Pavlin Alojz voznik, Hren Marija, pomočnik računovodje DO, Brzin Marija, telefonistka, Bučar Rozalija, arhivarka, Kos Marjan, kurir.

LO: Tomc Jože, mizar, Hančič Franc, delovodja

Iz tozda Metlika so odšli:

Devič Đuro, Derganc Matija, Nemančič Anton, Podrebač Josip, Barbič Nikola, Maletič Janko, Pečarič Ivan, Judnič Marjan (vsi v MKJ).

HELENA MALENŠEK
IVANKA ŠALINGER

Pionir je glasilo kolektiva SGP „Pionir“ Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica Katja Borsan, namesnik Danila Jenko (Lesni obrat), člani uredniškega odbora: Ivanka Šalinger (Gradbeni operativa Metlika), Ida Slapšak (Gradbeni sektor Krško), Milan Oražem (Gradbeni sektor Ljubljana), Zdenka Rajer (Gradbeni sektor Novo mesto), Branimir Grašovec (Gradbeni sektor Zagreb), Smiljana Kos (Keramika in zaključna dela), Marija Jurekič (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Anton Grandovc (Projektivni biro), Srečko Jugovič (Togrel), Marjana Kraševac (Interna banca), Rudi Ivančič (Skupne službe).

Naslov uredništva: Pionir, glasilo kolektiva SGP „Pionir“, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Stavek, film in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Grafika, tisk Tiskarna Novo mesto, lektoriranje in tehnična ureditev: DITC Novo mesto, TOZD Časopis Dolenjski list (novinarski servis).